

MARTTI LUTHER

Tyydy esivaltaan, joka sinulla on

Esivallan muuttuminen ja esivallan parantuminen ovat kaksi asiaa, jotka ovat yhtä kaukana toisistaan kuin maa ja taivas. Muuttaminen on helppoa, parantaminen epätietoista ja vaarallista. Miksi? Se ei riipu meidän tahdostamme ja kyvyistämme, vaan yksinomaan Jumalan tahdosta ja kädestä. Mutta hullu rahvas ei välitä paljoakaan siitä, saadaanko aikaan parannus, kunhan vain saadaan aikaan muutos.

Kun asiat muuttuvat pahemmiksi, tahtoo se taas jotakin muuta. Niinpä se saa kärpästen sijaan kimalaisia ja lopuksi kimalaisten sijaan herhiläisiä. Kun sammakot aikoinaan eivät voineet sietää pölkkyä hallitsijanaan, saivat ne sijaan haikaran, joka nokki niitä päähän ja söi ne. Rahvaan mielettömyys on toivoton ja kirottu juttu, eikä kukaan osaa hallita rahvasta niin hyvin kuin hirmuvaltiaat. He ovat ikään kuin koiran kaulaan sidottu kalikka. Jos ihmisiä voitaisiin hallita paremmalla tavalla, olisi Jumala myöskin säättänyt heille toisenlaisen järjestyksen kuin miekan ja hirmuvaltiaat. Miekka osoittaa, millaisia lapsia se hallitsee, nimittäin pelkästään toivottomia lurjuksia, jos he vain uskaltaisivat toimia mielensä mukaan.

Sen tähden neuvon jokaista, joka haluaa tässä kohden säilyttää hyvän

omantuntonsa ja menetellä oikein, tyytymään maalliseen esivaltaansa ja pidättäytymään hyökkäämästä sen kimppuun. On otettava huomioon, ettei maallinen esivalta voi mitenkään vahingoittaa sielua niin kuin väärät hengelliset opettajat. On pidettävä esikuvana hurskasta Daavidia, jota kohtaan kuningas Saul oli menetellyt väkivaltaisemmin ja pahemmin kuin kukaan ikinä voi menetellä sinua kohtaan. Siitä huolimatta hän ei tahtonut satuttaa kättään kuninkaaseensa, minä hän kyllä olisi usein voinut tehdä, vaan uskoi asiansa Jumalan haltuun, antoi tapahtumien jatkaa kulkuaan niin kauan kuin Jumala tahtoi ja kärsi kaiken loppuun saakka. Jos nyt syttyy sota tai taistelu hallitsijaasi vastaan, niin anna sitä haluavien taistella ja käydä sota. Sillä, kuten sanottu, jos Jumala ei hillitse ihmisjoukkoja, emme me siihen kykene. Mutta sinä, joka haluat tehdä hyvää ja säilyttää rauhallisen omantunnon, jätä koskematta aseisiin ja haarniskaan äläkä taistele hallitsijaasi tai hirmuvaltiastasi vastaan. Kärsi mieluummin kaikki, mitä sinulle saat-
taa tapahtua. Mutta ne, jotka tekevät toisin, saavat kyllä tuomionsa.

Martti Luther: Voivatko sotilaatkin kuulua autuaalliseen säätyyn? – Valitut teokset 3, s. 119-120. Otsikointi: MB.

Kristittynä tämän päivän Suomessa

Alkanut vuosi on juhlan aikaa. Emme saa juhlia ainoastaan uskonpuhdistuksen 500-vuotisjuhlaa, vaan sen lisäksi maamme 100-vuotista itsenäisyyttä.

Vaikka on paljon, mistä juhlia, löydämme itsemme tänä juhla-vuonna hyvin maallistuneesta yhteiskunnasta. Ristiriita sen välillä, mitä uskomme ja sen, mitä yhteiskunnassamme uskotaan, ei ole pitkään aikaan ollut näin suuri. Jos vielä 100 vuotta sitten kristillisen uskon vaikutus yleiseen ajatteluun maassamme oli ilmeistä, tänä päivänä tehdään tarkoituksellista irtiottoa kristillisyydestä. Kristitty ei voi enää tuudittautua siihen, että yhteiskunnan arvot olisivat kristillisiä arvoja. Itse asiassa kristitty ei ole koskaan voinut tehdä näin, mutta tänä aikana pesäeron tekeminen vallitsevin ajatustapoihin on entistä tärkeämpää.

Voisi olla houkuttelevaa lähteä pakoon vieraita vaikutteita, eristäytyä jonnekin. Tämä ei ole kuitenkaan meille mahdollista, koska meidät on kutsuttu olemaan suolana ja valona maailmassa. Meidän tehtävänämme on pitää esille sanomaa Pelastajasta tämän kadotukseen matkalla olevan maailman keskellä. Siksi on olennaista, että hahmotamme paikkamme oikein. On tärkeää, että meillä on ymmärrys siitä, millainen suhde meillä tulee olla maalliseen ja hengelliseen valtaan.

Miten voimme olla samaan aikaan uskollisia Jumalalle ja kuitenkin elää tämän päivän Suomessa osana yhteiskuntaa? Tämä Luterilainen pureutuu muun muassa tähän kysymykseen liittyviin ja sitä sivuaviin teemoihin, jotta olisimme perillä siitä, millaista on Raamatun mukainen elämä kahden maan kansalaisena.

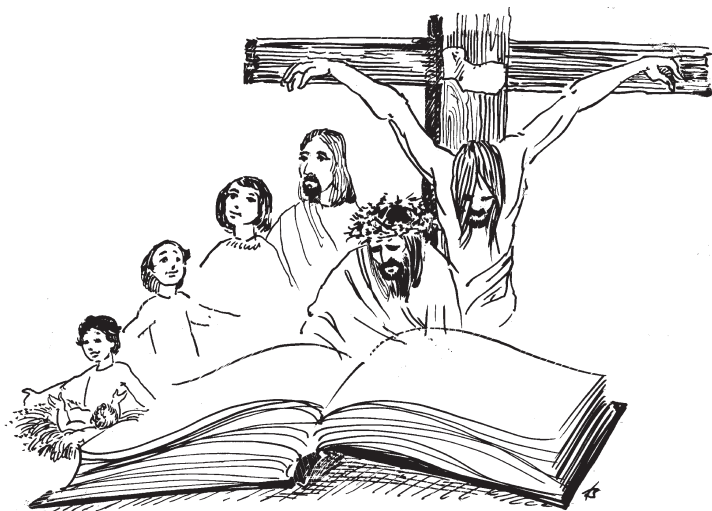
Mika Bergman

Oikeusmurhassa toteutui oikeus

Jeesuksen kuolemaa voi luonnehtia hyvällä syyllä oikeusmurhaksi. Hänet naulittiin viattomana ristinpuuhun. Roomalaisilla ei ollut mitään oikeutta tuomita häntä, mutta Pontius Pilatus päätti väkijoukon painostuksen alla pestä kätensä tilanteesta ja jättää Jeesuksen kansanjoukon raivon armoille. Näin hän, jota ainoastaan voidaan sanoa sanan täydessä merkityksessä viattomaksi, surmattiin Golgatalla. Koko ihmiskunnan historiassa ei ole tapahtunut häpeällisempää tekoa kuin se, joka tapahtui pitkäperjantaina.

Jeesuksen kuolema ei ollut satumaa. Vaikka risti näyttääkin tappiolta, siihen kätkeytyy voitto. Jumala oli jo iankaikkisuudessa päättänyt lähettää Poikansa pelastamaan meidät. Kaikki se, mitä

pitkäperjantaina tapahtui, oli profetoitu vuosisatoja aiemmin. Profetta Jesaja kirjoittaa: ”Hän kasvoi Herran edessä niinkuin vesa, niinkuin juuri kuivasta maasta. Ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta; me näimme hänet, mutta ei ollut hänellä muotoa, johon me olisimme mielistyneet. Hän oli ylenkatsottu, ihmisten hylkäämä, kipujen mies ja sairauden tuttava, jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät, halveksittu, jota emme minäkään pitäneet. Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän sälytti päällensä. Me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan lyömänä ja vaivaamana, mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä,

että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme parautut.” (Jes. 53:2-5)

Oikeusmurhan kautta oikeus toteutui – nimittäin jumalallinen oikeus. Raamattu sanoo: ”Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme sillä kirjoitettu on: ’Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu’” (Gal. 3:13). Jumalan laki vaati meille kaikille tuomioksi iankaikkista kirousta, loppumaton-ta Jumalan vihaa. Nyt kuitenkin Kristus otti tämän vihan päällensä ja kantoi sen edestämme. Hän kärsi ristillä puolestamme iankaikkisen kuoleman vaivat. Niin Jumalan laki ei voi enää syyttää yhtään Kristukseen uskovaa synneistä. Kaikki synnit on sovitettu. Niistä on kärsitty rangaistus. Kun me olemme

uskon kautta Jeesuksessa, meitä ei kohtaa kadotustuomio (Room. 8:1).

Jumala käytti ihmisten pahuutta vapauttamaan maailman pahan val-lasta. Jeesuksen kuolema muistut-taa meitä siitä, että Jumala vieläkin käyttää pahaa edistääkseen suun-nitelmiaan. Yhä Jumala kääntää pahan palvelemaan omiensa pelas-tusta. Kaikissa elämän ahdistuksis-sa saat muistaa sen, että sinulla on edestäsi kuollut Vapahtaja. Sinun ei tarvitse pelätä sitä, että Jumala kan-taisi vihaa sinua kohtaan syntiesi tähden. Jeesuksen tähden sinulla on Jumala, joka viisauudessaan vaikut-taa aivan kaiken elämässäsi niin, että se koituu sinulle iankaikkiseksi elämäksi (Room. 8:28).

Mika Bergman

Kaksi regimenttiä

Jumala hallitsee kahden hallintavallan eli regimentin välityksellä. Kaikkia ihmisiä koskee maallinen regimentti. Siinä on kysymys tämän elämän asioiden hallitsemisesta. Tätä hallintaa Jumala toteuttaa maallisen esivallan ja lainsäädännön välityksellä. Maallinen hallintavalta perustuu luomiseen ja erityisesti neljänteen käskyyn ”Kunnioita isääsi ja äitiäsi”.

Maallinen hallintavalta on Jumalan asettama. Apostoli Paavali kirjoitti: ”Jokainen olkoon alamainen sille esivallalle, jonka vallan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat.” (Room. 13:1) Kristus tunnusti, että Pontius Pilatuksen maallinen valta oli Jumalan antama (Joh. 19:11). Maallinen esivalta perustuu vanhempien valtaan lapsiinsa nähden niin, että esivalta käyttää isän vallasta juontuvaa valtaa. Näin maallinen hallintavalta koskee kaikkia ihmisiä.

Maallisen hallintavallan tarkoitus on palkita hyvää ja rangaista pahaa. Tästä syystä yksilötasolla pätee ohje: ”Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä hyvää on, ja sinä saat siltä kiitoksen; sillä se on Jumalan palvelija, sinulle hyväksi.” (Room. 13:3,4) Näin siis kunniallinen, lain edessä kuuliainen elämä on osa kristillistä kilvoitusta.

Tehtävänsä toteuttamiseksi maallisen esivallan on käytettävä keinoja, jotka yksilöltä ovat kiellettyjä. Esivalta määrää sakkoja, sulkee vankilaan, huolehtii maanpuolustuksesta ja lainsäädännön niin salliessa jopa määrää

kuolemantuomion. Nämä toimet koi-
tuvat maallisen rauhan ja järjestyksen
säilyttämiseksi. Koska esivalta on
Jumalan asettama, alamaisuus sille on
kristitylle myös omantunnon tähden
tarpeellinen asia kaikissa asioissa, jois-
sa esivalta ei käske toimimaan Jumalan
sanaa vastaan.

Hengellisiä asioita Jumala hallitsee
hengellisen hallintavallan välityksellä.
Tässä ytimenä on hänen sanansa ja
erityisesti evankeliumi Kristuksesta
sielujen pelastukseksi. Hengellisen
hallintavallan toteuttamiseksi Jumala
on säätänyt sanansa saarnan ja myös
järjestyksen, että uskovat kokoontuvat
seurakunnaksi käyttämään ja levittäm-
ään Jumalan sanaa.

Vaikka hengelliseen hallintaval-
taan ei kuulu maallisia pakkokeinoja,
myös seurakunnassa on järjestys.
Jumala kehottaa kuuliaisuuteen pasto-
reja kohtaan. Seurakunta toimii oikein
torjuessaan harhaopit ja poistaessaan
keskuudestaan henkilön, joka ilman
parannusta elää jumalattomasti tai
vetäytyy pois käyttämästä sanaa ja
sakramenteja. Tällaistenkin toimien
tarkoitus on palvella itse pääasiaa,
nimittäin muistuttaa Jumalan lain tuo-
miosta syntiä kohtaan ja osoittaa, että
evankeliumi Kristuksesta on tarjolla
kaikille ja myös ainoa pelastustie jo-
kaista ihmistä varten.

Hengelliseen hallintavaltaan ei
kuulu maallinen palkkioajattelu, vaan
jokainen uskova pelastuu yksinomaan
armosta Kristuksen toimittaman syn-
tien sovituksen tähden.

Kimmo Närhi

Todellinen isänmaamme ei ole täällä

”Sillä ei meillä ole täällä pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme.” (Hepr. 13:14) Uskovat ovat kyllä aina jonkun maan kansalaisia. Heidän tulee olla alamaisia kyseisen maan esivallalle ja toimia isänmaansa parhaaksi. Mutta uskovien todellinen isänmaa ei ole maan päällä: ”Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. Sillä jotka näin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä isänmaata. Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä maata, josta olivat lähteneet, niin olisihan heillä ollut tilaisuus palata takaisin; mutta nyt he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen. Sentähden Jumala ei heitä häpeä, vaan sallii kutsua itseään heidän Jumalaksensa; sillä hän on valmistanut heille kaupungin.” (Hepr. 11:13–16)

Uskovien todellinen isänmaa on taivaan valtakunta: ”Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaassa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi, joka on muuttava meidän alennus-tilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi.” (Fil. 3:20–21) ”vaan te olette käyneet Siionin vuoren tykö ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin tykö – ” (Hepr. 12:22)

Siksi saatamme myös tuntea olomme orvoksi maailmassa. Ymmärrämme, että tämä ei ole todellinen kotimme. Kristityt erottuvat maailmasta: ”Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkää, että se on vihanut minua ennen kuin teitä. Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastaisi; mutta koska te ette ole maailmasta, vaan minä olen teidät maailmasta valinnut, sentähden maailma teitä vihaa.” (Joh. 15:18–19) Meillä ei ole pysyväistä asumusta maan päällä. Me olemme täällä kuin vieraita ja muukalaisia. Mutta kuinka paljon suurempi asia onkaan se, että Jumalan valtakunnassa emme ole vieraita ja muukalaisia! ”Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia ja Jumalan perhettä.” (Ef. 2:19) Uskon ja kasteen kautta me olemme Jumalan valtakunnan kansalaisia. Me olemme taivaan kirkkauden perillisiä. Niin täällä maan päällä vaeltaessamme meitä lohduttaa tieto siitä, että taivaan kirkkaudessa meitä odottaa todellinen isänmaamme, jonka kansalaisina saamme olla iankaikkisesti.

Dani Puolimatka

Maallinen isänmaa

”Kahden maan kansalainen”, kristityistä joskus sanotaan. Kristitty elää taivaan kansalaisena maailmassa. Hänen todellinen isänmaansa on taivaassa, mutta hänellä on myös isänmaa maan päällä eläessään. Miten kristityn tulisi suhtautua maalliseen isänmaahansa?

Jumalan tahto on, että kristityt palvelevat lähimmäistään. Se tapahtuu tavallisesti erilaisissa yhteisöissä, kuten perheessä, suvussa, työ-yhteisössä, seurakunnassa jne. Isänmaa, oma kansa ja valtio, on yksi niistä yhteisöistä, jossa kristitty elää palvellen lähimmäisiään. Jumalan luomistyöhön kuuluu, että luodut toimivat toistensa hyväksi. Ihminen kuuluu yhteen toisten ihmisten kanssa.

Kristitty palvelee lähimmäistään toteuttaessaan kansalaisen kutsumustaan. Tekemällä velvollisuutensa kansalaisena hän edistää isänmaan yhteistä hyvää ja näin auttaa toisia.

Yhteiskunnan kautta Jumala toteuttaa kaitselmustaan monella tavalla. Hän luo turvallisuutta ja yhteenkuuluvuutta. Kansallinen itsemääräämisoikeus on lahja, jonka kautta Jumala voi edistää kansojen parasta. Itsenäisyys varjelee vieraan vallan tyrannialta. Isänmaa on Jumalan ajallinen siunaus.

Myös kotiseutu on lahja. Katekismus mainitsee ensimmäisen uskonkappaleen selityksessä Jumalan luomistyöhön kuuluvien lahjojen joukossa ”kodin ja konnun”.

Rakkaus omaan maahan ja kansaan on luonnollista ja oikein. Ne ovat Jumalalta saatuja hyviä asioita. Isänmaallisuudesta ei silti saa tulla synnin tekemisen välikappaletta. Näin tapahtuu, jos sitä käytetään sorron ja alistamisen oikeutuksena tai jos pidetään ylpeästi omaa kansaa muita ihmisiä parempana. Jumalan edessä kaikki ovat samalla viivalla: koko ihmisuku on syntinen, mutta Kristuksen lunastama. Isänmaa on Jumalan lahja, ei kansan oman erinomaisuuden aikaansaannos.

Uskova palvelee isänmaataan kristittynä. Hän toteuttaa kutsumuksiaan uskonsa mukaan. Se tarkoittaa, että hän toimii kansalaisena kristillisten arvojensa mukaan yhteiskunnallisen vanhurskauden edistämiseksi. Se merkitsee myös niiden mahdollisuuksien käyttämistä, joita yhteiskunta antaa asioihin vaikuttamiseen.

Kristitty elää maan päällä kutsumuksissaan Jumalan lapsena kulki-en kohti taivaallista isänmaataan.

Vesa Hautala

Monet isämme

Jumala on asettanut vanhemmat huolehtimaan lapsistaan. Vanhemmat edustavat Jumalaa lapsilleen. Jumala on käskennyt kunnioittamaan isää ja äitiä. Tämä sama koskee myös vanhempien sijaisia, kuten opettajia.

Vanhempien lisäksi kaikilla ihmisillä on myös muita tahoja, jotka ovat isän asemassa suhteessa heihin. Esimerkiksi maallinen esivalta ja sen edustajat ovat myös isän asemassa suhteessa kansalaisiin. ”Jokainen olkoon alamainen sille esivallalle, jonka vallan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat. – Sillä he ovat Jumalan palvelusmiehiä, ahkeroiden virassansa juuri sitä varten.” (Room. 13:1,6) ”Olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran tähden, niin hyvin kuninkaalle, joka on ylin, kuin käskynhaltijoille, jotka hän on lähettänyt pahaa tekeville rangaistukseksi, mutta hyvää tekeville kiitokseksi.” (1 Piet. 2:13–14) Kristityn tulee siis kunnioittaa maallista esivaltaa ja sen viranhaltijoita aivan niin kuin isäänsä ja äitiään. Kristityn tulee noudattaa sellaisiakin yhteiskunnan säätämiä lakeja, jotka tuntuvat typeriltä tai älyttömiltä, sikäli kuin ne eivät vaadi toimimaan Jumalan sanan vastaisesti.

Pastorit ovat puolestaan isän asemassa seurakunnassa. Yhteiskunnassa taas esimerkiksi työnantajat ja esimiehet ovat meille isän asemassa. Samoin vanhuksia tulee kunnioittaa niin kuin vanhempiaan: ”Älä nuhtelee kovasti vanhaa miestä, vaan neuvo niinkuin isää – vanhoja naisia niinkuin äitejä.” (1 Tim. 5:1–2) ”Miehet, veljet ja isät, kuulkaa, mitä minä nyt teille puolustukseksi puhun.” (Apt. 22:1)

Kaikki nämä eri tahot kuuluvat neljännen käskyn piiriin. Siksi meidän tulee osoittaa kunnioitusta kaikille näille lähimmäisille, jotka Jumala on asettanut hallitsemaan meitä.

Dani Puolimatka

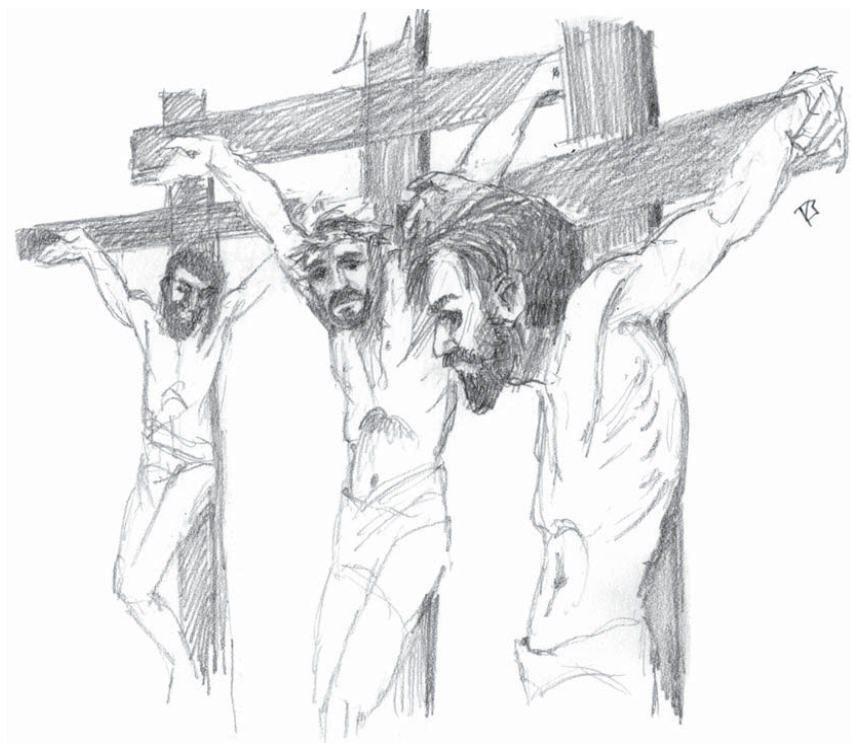
Jumala ennen keisaria

Maallinen ja hengellinen hallintavalta ovat kumpikin peräisin Jumalalta. Kuitenkin niiden välillä on kaksi suurta eroa. Hengellisen hallintavalta, Jumalan sanan mukaisesti toteutuvana, on erehtymätön. Maallista hallintavaltaa käyttävät ihmiset, jotka erehtyvät. Toiseksi Jumala antaa hengellisen hallintavallan välityksellä synnit anteeksi ja iankaikkisen elämän. Parhainkaan maallinen hallinta ei auta sielua. Jo näiden erojen tähden hengellinen hallintavalta on siinä mielessä tärkeämpi, että pelastus riippuu yksin Jumalan armosta ja omistetaan uskolla.

Ehkä kaikkein paljastavin esimerkki hengellisen hallintavallan ensisijaisuudesta maalliseen nähden on ristin ryöväri. Hän oli rikkonut raskaasti maallisen vallan oikeita säädöksiä vastaan. Hän kärsi kovinta mahdollista rangaistusta ristillä. Hän itse sanoi sen tapahtuvan sen mukaisesti, mitä hänen tekonsa ansaitsevat (Luuk. 23:41). Kristus kuuli nämä sanat, mutta ei mitenkään korjannut niitä, joten maallinen valta toimi ryövä-

rin osalta oikein. Tästä maallisesta onnettomuudesta huolimatta ryöväri omisti uskossa Jeesukseen syntien anteeksiantamuksen ja iankaikkisen elämän. Suurinkaan rikkomus tai maallinen oikeudenmukainen rangaistus ei poista sitä, että Jumalan Poika on sovittanut kaikki synnit ja usko häneen tuottaa iankaikkisen elämän.

Hengellisen hallintavallan ensisijaisuus maalliseen nähden tulee merkittäväksi myös siinä tapauksessa, että maallinen esivalta kieltäisi evankeliumin julistamisen tai käskisi muuten tehdä synhtiä. Kun juutalaisten johtomiehet kielsivät apostoleja julistamasta, nämä eivät lakanneet. He saivat tästä asiasta rangaistuksen. Heidän myöhemmistä toimistaan Raamattu sanoo: ”He lähtivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden. Eivätkä he lakanneet, vaan opettivat joka päivä pyhäkössä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta.” (Apt. 5:41,42)

Jumalan sanan ensisijaisuus tulee esiin myös silloin, jos esivalta käskee tekemään Jumalan kieltämiä asioita. Suomessa lainsäädäntö perustuu varsin pitkälle edelleen kymmeneen käskyyn. Lopun lähestymiseen liittyvät kuitenkin Jeesuksen sanat: ”Laittomuus pääsee valtaan.” (Matt. 24:12) Tämä voi merkitä myös lainsäädännön kääntymistä Jumalan sanan vastaiseksi. Jo pitkään on maassamme tehty abortteja vieläpä suurimmalta osin ilman minkäänlaista lääketie-

teellistä syytä. Tämä on esimerkiksi asiasta, johon kristityn ei pidä osallistua. Viisainta on jo ammattia valitessa ajatella sitä, ettei joutuisi tilanteisiin, joissa työ saattaisi pitää sisällään Jumalan kieltämiä asioita.

Huolimatta siitä, että maallinen esivalta ei kaikissa asioissa toimi oikein, säilyy maallinen valta itsessään kuitenkin Jumalan sääntöjen mukaisena. Valta ja järjestys vaikka osin puutteellisenakin on parempi kuin vallan puuttuminen.

Kimmo Närhi

Kristuksen valtakunta ei ole tästä maailmasta

Miettikää hetki – tutkikaa elämää – mikä on suurin haasteenne? Tänään suurin haaste kristityille on elää uskovina maailmassa, joka haastaa kristillisyyden. Me kuitenkin elämme todellisessa uskossa Jeesuksen armolliseen, mutta vahvaan, valtaan. Herramme sanoi, ettei hänen valtakuntana ole tästä maailmasta!

Kristillinen elämä on tänään meille haastavaa, koska elämme maailmassa, joka vetoaa aisteihimme. Me haluamme luottaa tavaroihin, jotka voimme nähdä, tuntea, koskettaa ja ymmärtää. Nämä ovat konkreettisia asioita. Jeesus opetti valtakunnastaan, että se on jotakin, mitä me emme voi nähdä paljaalla silmällä. Apostoli Paavali esittää haasteen näin: "Meille, jotka emme katso näkyväisiä, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajallisia, mutta näkymättömät iankaikkisia" (2 Kor. 4:18). Meidän haasteemme, kristittyinä, on kiinnittää katseemme Jumalan näkymättömään valtakuntaan ja erityisesti sen kuninkaaseen! Jeesus on meidän kuninkaamme. Hän ei ole perustuslaillinen kuningas, kuten useimmat nykyiset hallitsijat, jotka vain välittävät ihmisten päätökset ja tahdon. Jeesus on kuningasten Kuningas ja herrain

Herra. Hän on kuningas, joka ei hallitse kuin muut kuninkaas ja hänen valtakuntansa ei ole kuin maalliset valtakunnat. Hänen valtakuntansa on hengellinen valtakunta. Hänen valtakuntansa tulee kaikessa totuudessa. Voimme ymmärtää tämän, kun luemme Johanneksen evankeliumista Jeesuksen viimeisestä päivästä, ennen hänen ristiinnaulitsemistaan. Hän seisoi Pilatuksen edessä, joka halusi tietää: "Miksi olet täällä? Mitä olet tehnyt?" Pilatus kutsui Jeesuksen ja kysyi häneltä: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Pilatus halusi tietää, miten voimallinen Jeesus oli. Oliko Jeesus todella kuningas? Oliko Jeesus se, joka hallitsi tätä vihaista joukkoa, vai oliko hän vain yksi juutalaisista? Sitten Jeesus kertoi Pilatukselle jotakin, mitä tämä ei käsittäisi Jumalan valtakunnasta. Hän sanoi: "Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta; jos minun kuninkuuteni olisi tästä maailmasta, niin minun palvelijani olisivat taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten käsiin; mutta nyt minun kuninkuuteni ei ole täältä". Jeesuksen valtakunta oli jostakin muualta. Hänen valtakuntansa ei ollut tästä maailmasta, syntiset ihmiset eivät luoneet eivätkä hallinneet sitä.

Jumalan valtakunta oli ylhäältä. Se on edelleen! Rukoilemme Isä meidän rukouksessa: "Tulkoon Sinun valtakuntasi". Pyydämme, että Jumalan kirkkauden valtakunta tulee, kun sinä päivänä, tuomiopäivänä, Jeesus tulee tuomitsemaan elävät ja kuolleet, hän erottaa lampaat vuohista. Mutta sitä kiireellisemmin rukoilemme, että Jumalan armon valtakunta tulee nyt ja päivittäin, nimittäin: "Taivaallinen Isä antaa meille Pyhän Henkensä, niin että me hänen armonsa vaikutuksesta uskomme hänen pyhän sanansa sekä elämme Jumalan omina täällä ajassa ja siellä iankaikkisuudessa." (Lutherin vähä katekismus: Isä meidän rukous). Jumalan kuninkaallinen laki on jokaisen uskovan sydämessä. Jumalan valtakunta sijaitsee läpi koko maailman uskovissa kristityissä, missä "Sana oikein saarnataan ja sakramentit oikein toimitetaan". Sen lisäksi: "Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla" (Luukas 17:20). Emme voi nähdä uskovien sydämiin, mutta Jumala näkee. "... Herra tuntee omansa..." (2 Tim. 2:19). Jumala tietää valtakuntaansa kuuluvat, ja "Jokainen, joka on totuudesta, kuulee [Kristuksen] ääneni".

Kristuksen valtakunta on hengellinen valtakunta, se ei ole tästä maailmasta. Se ei ole kuten tämän maailman inhimilliset ja maalliset valtakunnat. Monet silloin, sekä myös tänään, käsittävät väärin valtakunnan luonteen, Jumalan hallituskauden ihmisten sydämissä ja mielissä. Tosiaankin Jumala hallit-

see ihmiskunnan tapahtumia, huolimatta siitä, mitä me "näemme". Hän hallitsee historian tapahtumia hänen tarkoituksiensa, ei meidän omien, itsekkäiden ja eksyttävien tarkoitusten mukaan. Valitettavasti monet haluavat valtakunnan, jossa Kirjoitukset on korvattu huvilla, ilonpidolla ja lihallisilla asioilla, jotta maailmalliset ihmiset tyydyttyisivät. Jumalan valtakunta kuitenkin välittää sydämistämme ja niiden uudistumisesta, eikä niiden viihdyttämisestä!

Me tiedämme, että perustaakseen valtakuntansa, Jeesus ei tullut linkoamaan kiviä, valloittamaan kaupunkeja tai laajentamaan Israelin maallisia rajoja, kuten Daavid oli tehnyt. "Minun kuninkuuteni ei ole täältä", Jeesus kertoi Pontius Pilatukselle (Joh. 18:36). Jeesus tuli antamaan itsensä, ruumiinsa ja sielunsa suurimpia vihollisiamme vastaan: kuolemaa, saatanaa, omaa hengellistä rikkonaisuuttamme ja syntiä vastaan. Hän tuli voitetuksi meidän paikallamme ristillä, vain noustakseen taas ylös, niin että saatamme ylittää rajan taivaan uuteen Eedeniin ja olla hänen kanssaan ikuisesti.

Päivittäinen tarpeemme on, että Jumalan valtakunta tulee meille, sillä meillä ei ole mitään keinoa tai voimaa itsessämme mennä sinne. Sen täytyy ensin tulla meille, niin että meidän Taivaallinen Isämme antaa meille Pyhän Henkensä, niin että hänen armonsa kautta me uskomme hänen Pyhän Sanansa ja elämme hurskasta elämää täällä

ajassa ja ikuisuudessa. Tämä on jokaisen todellisen uskovan kaipuu. Me kiinnitämme silmämme siihen, mitä ei voida nähdä -- Jumalan valtakuntaan. Sen sijaan, että olisimme hämmentyneet kaikesta mitä tämän maailman valtakunnilla on tarjottavana meille – "lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korskeus, se ei ole Isästä, vaan maailmasta" (1 Joh. 2:16), me kiinnitämme uskon katseemme siihen, mitä emme voi nähdä – Kristuksen valtakuntaan.

Jumalan valtakunta tulee meille Sanan kautta! Tästä syystä meidän tulee aina kuulla oikeaa saarnaa ja Jumalan Sanan opetusta, eikä väheksyä sitä! Kolmas käsky opettaa: "Pyhitä lepopäivä." Mitä tämä merkitsee, sanoo Luther? "Meidän tulee niin pelätä ja rakastaa Jumalaa, että emme halveksi saarnaa ja Jumalan sanaa, vaan pidämme sen pyhänä, mielellämme sitä kuulemme ja opimme." Jumalan Sanaa väheksytään, kun pannaan nautinnot Jumalan Sanan kuulemisen, jumalanpalveluksen, edelle, kun ei pidetä Jumalan sanan saarnaa pyhänä eikä mielihyvin kuulla ja opita sitä. Mikä on SINUN asenteesi Jumalan Sanaan? Jumala ei antanut sitä kuultavaksi vain silloin, kun se mielestämme sopii aikatauluamme. Älkää pettäkö itseänne monien muiden lailla, jotka ajattelevat: "Minut kastettiin ja pääsin ripille. Minä uskon, mutta mielestäni se ei vaadi minua kuulemaan Jumalan Sanan saarnaa! Minulla on Raamattu. Uskon Jumalaan."

Sellainen asenne Sanaan puistattaa. Kun pysyy poissa Sanan kuulosta, alkaa omatunto kovettua ja sielu kokee yhä vaikeammaksi kuulla Jumalan ääntä, kunnes sitä ei enää kuule ollenkaan. Jumala haluaa jokaisen "mielihyvin kuulevan ja oppivan" Sanaansa. Kun kuulemme Sanaa, kuulemme kuninkasta. Hänen valtakuntansa tulee meille. Hänen Sanansa kautta Jeesuksella ja hänen valtakunnallaan on pääsy sydämiimme. Siten hän laajentaa armollista hallintaansa.

Lisää Jumalan valtakunnasta: se ei ainoastaan ole hengellinen, vaan se myös johdattaa kaikkeen totuuteen! (Joh. 16:13). Jeesus vastasi Pontius Pilatukselle: "... Sitä varten minä olen syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä todistaisin totuuden puolesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni." Rakas ystävä, totuuden kuulleina ja Kristuksessa uuteen elämään vapautettuina me olemme "totuudesta" – ja tällaisina meidän myös pitää eräänä päivänä vastata elämästämme Jumalan edessä. Kuuntelimmeko me Kristuksen ja hänen valtakuntansa totuutta? Rakastimmeko ilolla saarnaa ja rukoilimmeko niiden puolesta, kuka julistivat kuninkaamme sanaa? Annoimmeko me ilolla hänen valtakuntansa tulla, jotta hän hallitsisi sydämiämme armossa, uskossa ja rakkaudessa? Pysyimmeko me Jeesuksen Sanassa ja tunsimmeko totuuden, joka niin voimakkaasti vapautti elämämme? Pilatus reagoi Jeesuk-

sen sanoihin: "Mikä on totuus"? Totuus, jota Pilatus ja vihaiset juutalaiset eivät hyväksyneet, oli, että Jeesus syntyi ja oli halukas tulemaan uhratuksi sijastamme ristinpuulla kantaen syntimme ja jopa hänen Sanansa väheksymisen. Se on totuus!!

"Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni." Tunnettu Jeesuksen, Jumalan Pojan, koko ihmiskunnan Vapahtajan, kuningasten Kuninkaan, herrain Herran. Se on totuus. Voimme vain kaatua polvillemme ja kiittää Jumalaa hänen Sanastaan, hänen totuudestaan, joka on vaikuttanut sellaista uskoa sisimmässämme. Jumala ja hänen valtakuntansa ovat tulleet meille ja hallitsevat sydämiämme. Armosta tunnemme totuuden. Iloitsemme, että olemme Herran nöyriä alamaisia. Rakkaus on hänen lippunsa yllämme. Jumalan sanan totuuden kautta sydämiämme hallitaan rauhassa ja todellisessa vapaudessa. Emme voi pitää tätä hyvää uutista itsellämme.

Kristuksen evankeliumi ja hänen kuningaskuntansa merkitsevät kaikkea meille kristittyinä. Vaikka hänen kuningaskuntansa ei ole tämä maailma, sillä on todella syvälinen vaikutus sisimmässämme, kun Sanaa saarnataan ja kuullaan. Ja kuka voisi sanoa tämän paremmin kuin Luther? "Kallistakaa korvanne ja tulkaa minun tyköni, niin teidän sielunne saa elää." (Jes. 55:3). "Evanke- liumi on Jumalan voima jokaiselle uskovalle autuudeksi. Kristuksen

valtakunta on niin järjestetty, ettei sitä hallita väkivallalla, vaan sanan saarnalla, t.s. evankeliumilla. Tämä on hänen valtakuntansa, jota hän niin hallitsee, että kaikki hänen voimansa on hänen sanassaan ja sisältyy siihen. Ne jotka kuulevat ja uskovat sanan, ovat tässä valtakunnassa, ja sana tulee siinä niin voimalliseksi, että se hankkii kaikki, mitä ihminen tarvitsee, ja antaa kaikenkaltaisen siunauksen. Siten voitat sanalla synnin, kuoleman, perkeleen ja helvetin. Sanaan sinun sentähden täytyy paeta ja tulla osalliseksi kaikesta siitä rauhasta, riemusta, elämästä ja voimasta, joka on sanassa. Sentähden Kristuksen valtakunta on ihmeellinen valtakunta: sana siinä on ja sitä saarnataan kaikelle maailmalle, mutta sen voima on salattu, eikä kukaan muu paitsi uskova huomaa, että se on niin vaikuttava ja saa aikaan niin suuria asioita." Martti Luther, Armoa armosta 9.1. (s. 14-15)

Rakkaat ystävät Kristuksessa! "[Katso] sinun kuninkaasi tulee sinulle! Vanhurskas ja auttaja hän on." Hän tulee asettumaan oikeutetulle paikallensa sydämiemme valtaistuimelle! Näet sydämessä muutoksen, jonka vain Kristus, kuningas, voi tehdä totuuden Sanalansa. Hänen valtakuntansa käyttää laajempaa, suurempaa ja jalompaa vaikutusvaltaa, joka ylittää kaiken mitä me voimme, tai tämän maailman valtakunnat voisivat koskaan tarjota.

Edward Brockwell

Tuleva teokratia

Sana ”teokratia” tarkoittaa Jumalan valtaa. Nykyään sanalla on ehkä paha kaiku, koska kun puhutaan teokraattisista valtioista, puhutaan valtioista, joissa maallinen ja hengellinen valta on sekoittunut. Teokraattisessa valtiossa valtaa pitävät usein uskonnollisten instituutioiden johtajat. Nykyisistä teokraattisista valtioista parhaat esimerkit ovat paavin vallan alla oleva Vatikaani ja islamilainen Iran.

Vanhan liiton aikana Israelin valtio oli teokratia. Sen todellinen kuningas oli Jumala, joka oli antanut lain, jota valtiossa tuli noudattaa. Meidän aikanamme, Uuden liiton aikana, ei ole vallassa vastaavaa teokraattista järjestystä. Meidän tulee erottaa toisistaan hengellinen ja maallinen valta: meidän todellinen Kuninkaamme on Kristus, joka hallitsee evankeliumin sanallaan omiatuntojamme, mutta olemme samalla alamaisia sille esivalalle, jonka vallan alla olemme.

Nykyinen järjestys ei ole tarkoitettu kestäämään ikuisesti. Odotamme päivää, jolloin Kristus tulee takaisin. Odotamme, että luodaan uusi taivas ja uusi maa, jossa vanhurskaus vallitsee. Odotamme sitä, että jumalattomuus saa tuomion, ja Jumala on kaikki kaikessa.

Iankaikkisessa elämässä on kyse teokratiasta. Koko luomakunta on silloin alistettu Jumalan vallan alle hänen tahtomallaan tavalla. Meille kristityille tämä valta ei ole ahdistavaa pakkopullaa, vaan me iloitsemme siitä, että Jumala on kuninkaamme. Me emme osoita hänelle kuuliaisuutta pakosta, vaan sydämen rakkaudesta. Kun Jumala silloin hallitsee, luomakunta voi hyvin. Kun Jumala on silloin kuningas, vallitsee se järjestys, joka kuuluukin olla.

Tämän ajan epävarmuudessa on lohdullista tietää, että kerran saamme nähdä johdossa hänet, jolle mikään ei tule sattumana. Kerran kirkkaudessa hallitsee hän, joka tietää aina, mikä on meidän parhaaksemme. Ja jo täällä ajassa hän pitää meistä uskollisesti huolta, että pääsisimme tuohon kirkkauden valtakuntaan.

Kun seuraavan kerran rukoilet: ”tulkoon sinun valtakuntasi”, muista, että rukoilet teokratian tuloa. Elämällä uskossa Kristukseen täällä ajassa sinulla on ihmeellinen tulevaisuus edessäsi.

Mika Bergman

Asiat oikeaan järjestykseen

Sekä maallisen että hengellisen hallintavallan alueella on välistä tarpeen toimia asioiden saattamiseksi oikealle tolalle. Jatkuva tarve on säilyttää oikea järjestys. Millä tavoin kristitty voi toimia tällaisissa asioissa?

Ensimmäinen periaate on, että asioita voidaan saattaa järjestykseen kunnioittamalla laillista tai muuten oikein perustein vakiintunutta järjestystä. Jumalan sanan vastaisten lakien vastustamiseksi voidaan toimia yhteiskunnan järjestyksen mukaisesti. Kansalaiset voivat järjestäytyä ja saattaa mielipiteensä vallanpitäjien tietoon ja mahdollisesti laillisessa järjestyksessä käsiteltäväksi. Seurakunnassa asioiden eteenpäin viemiseksi on oma sääntöjen mukainen järjestyksensä, kivijalkana se, että seurakunnalla kokonaisuudessaan on valta päättää asioistaan.

Toinen periaate on, että kullakin on mahdollisuus vaikuttaa asioihin asemansa mukaan. Yhteiskunnassa presidentillä, ministereillä ja kansanedustajilla on enemmän ja erilaisia kanavia käytössä kuin muilla kansalaisilla. Tämä ei kuitenkaan perustu mielivaltaan, vaan lailliseen järjestykseen ja demokraattisessa maassa siihen, että kansa on valtuuttanut valitsemansa henkilöt käyttämään valtaa. Samantapainen asia vallitsee käytännössä seura-

kunnassa. Pastorilla, esimiehellä, esimiehistön jäsenillä sekä kirkkokunnan asioissa kirkkokunnan johtajalla ja johtokunnan muilla jäsenillä on oma merkityksensä päätöksen teossa ja samalla myös aseman tuomaa vastuuta enemmän kuin muilla seurakunnan jäsenillä. Vastuullisissa tehtävissä olevien on tarpeen käsittää se, että heidän tehtäviensä perusta on toimia yhteisön parhaaksi. Niillä, joilla ei erityistä asemaa ole, säilyvät omat vaikutuskanavansa ja samalla myös velvollisuus kunnioittaa niitä, jotka hoitavat yhteisiä asioita.

Täällä ajassa on muistettava todellisuuden taju. Asiat eivät suju täydellisellä tavalla. Lainsäädäntö, vaikka periaatteessa toteutuu oikeassa järjestyksessä, voi olla sisällöltään väärää. Maassamme tehdään noin kerran tunnissa abortti, ja vain pieni osa niistä tehdään lääketieteellisin perustein. Kysymys on lasten surmaamisesta. Pian elämme mahdollisesti yhteiskunnassa, jossa avioliittoon voidaan vihkiä kaksi saman sukupuolen edustajaa. Tämä on Jumalan luomisjärjestyksen vastaista. Ei ole takeita siitä, että millään vaikutustavoilla saataisiin näitä asioita järjestykseen. Vapah-tajan opetuksen mukaisesti laittomuus pääsee valtaan ennen tämän ajan loppua. Siksi uskovan on joissain asioissa tyydyttävä elämään olosuhteissa, joissa väärä jossain määrin vallitsee. Tämä merkitsee myös vaivaa ja kärsimystä. Sen vastaan ottamiseen on tarpeen olla valmis ja samalla toimia niin, ettei itse osallistu vääryyteen.

Kimmo Närhi

Esivalta on Jumalan asettama

Paavali kirjoitti roomalaisille: ”Ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat.” (Room. 13:1) Esivallan oikeus vallankäyttöön on siis peräisin Jumalalta. Se esivalta, joka kulloinkin hallitsee, tekee sen Jumalan sallimuksesta.

Esivallan tarkoitus on ylläpitää järjestystä ja turvata kansalaisia. Sen tarkoituksena on torjua pahaa ja palkita hyvää. (Room. 13:3–4) Näin esivallan kautta toteutuu Jumalan huolenpito ja oikeudenmukaisuus – sikäli kuin esivalta hoitaa tehtävänsä oikein.

Jumala käyttää esivaltaa tahtonsa toteuttamiseen maailmassa silloinkin, kun esivalta on puutteellinen. Esivalta ei ole erehtymätön eikä aina edes hyvä. Tämä oli erityisen selvää Paavalin kirjoittaessa Roomalaiskirjettään pahamaineisen keisari Neron hallitessa. Silti Jumala antaa esivallan hallita ja hän toteuttaa tahtoaan sen kautta.

Koska esivalta on Jumalan asettama, sille tulee olla kuuliainen. Sen säättämiä lakeja tulee noudattaa, ei vain pakosta vaan omantunnon tähden. (Room. 13:5) Paavali kirjoitti: ”Antakaa kaikille, mitä annettava on: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia.” (Room. 13:7)

Kuuliaisuus esivallalle ei merkitse, että sen kaikki toiminta pitäisi hyväksyä. Tämä on selvää, kun otetaan huomioon, että Rooman valtakunnassa esivalta jopa vainosi kristittyjä. Jumalan asettamaa esivaltaa vastaan ei silti pidä nousta kapinoimaan. Jumalan asettama esivalta, jolle pitää olla alamainen, on se, joka kulloinkin on tosiasiallisesti vallassa.

On syytä olla kiitollinen siitä, että Suomessa esivalta sallii itseensä kohdistuvan arvostelun. Kristityillä on mahdollisuus puuttua epäkohtiin laillisin keinoin. Näin meidän tuleekin tehdä, kun toimimme kansalaisina kristillisen vakaumuksemme mukaan.

Vesa Hautala

Rukoilusta esivallan puolesta

Jumalan sana kehottaa rukoilemaan erityisesti esivallan puolesta. Tämä kehoitus annetaan yhteydessä, jossa puhutaan myös rukoilemisesta kaikkien ihmisten puolesta: ”Minä kehoitan siis ennen kaikkea anomaan, rukoukseen, pitämään esirukouksia ja kiittämään kaikkien ihmisten puolesta, kuningasten ja kaiken esivallan puolesta, että saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa.” (1 Tim. 2:1-2)

Rukous esivallan puolesta kuuluu yhteen kaikkien ihmisten puolesta rukoilemisen kanssa. Kun esivalta hoitaa virkansa hyvin, siitä koituu rauhaa ja maallista hyvää koko kansalle. Laki ja järjestys takaavat sen, että ihmiset voivat rauhassa kasvattaa lapsiaan ja hoitaa muita maallisen kutsumuksensa tehtäviä.

Esivallan puolesta rukoileminen liittyy myös Jumalan tahtoon pelastaa kaikki ihmiset. Kun apostoli oli antanut yllä mainitun kehoituksen, hän jatkoi: ”Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän vapahtajallemme, joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.” (1 Tim. 2:3-4) Kun ulkonaiset olot ovat vakaat, myös seurakunta voi toimia rauhassa, ja Jumalan sanan käytölle ja leviämiselle on hyvät ulkonaiset olosuhteet.

Kun seurakunta jumalanpalveluksessa rukoilee esivallan puolesta, se toteuttaa apostolin ohjetta rukoilla esivallan puolesta. Rukoilemme esivallan viranhaltijoiden työn puolesta. Näin pyydämme maallista varjelusta itsellemme ja koko kansalle. Muistamme myös sitä, että esivallan viranhaltijat niin kuin koko kansa kuuluvat siihen joukkoon, jonka Jumala tahtoo pelastuvan. Rukoilemme siis myös sitä, että evankeliumi leviäisi ja vahvistuisi kansamme keskuudessa.

Voiko kristitty olla sotilas

Moni miettii, voiko kristitty olla sotilas, koska sotaan liittyy tappamista ja muita pahoja asioita.

Raamatun perusteella sodan käynti sinänsä ei ole aina Jumalan tahdon vastaista. Tämä käy ilmi siitä, että Jumala itse käski Israelin kansan sotia. Käskyä ”älä tapa” ei siis voi soveltaa tavalla, joka kieltäisi aina ja ehdottomasti sodassa tappamisen.

Vanhan testamentin sodat liittyivät kuitenkin Israelin teokratiaan eli Jumalan suoraan hallintavaltaan Vanhan liiton valitun kansan keskuudessa. Uudessa liitossa se on lakannut. Mitä on ajateltava Jeesuksen käskyistä rakastaa vihollisia, olla vastaamatta pahaan pahalla, kääntää toinen poski ja olla rauhan tekijöitä? Miten nämä sopivat yhteen sotilaana toimimisen kanssa?

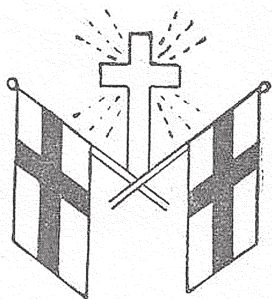
Luterilaiset vastaavat opetuksella Jumalan kahdesta valtapiiristä. Esivalta toimii Jumalan asettamana. Se toteuttaa Jumalan tahtoa torjuessaan paha. Sitä varten esivalta kantaa miekkaa: oikeutta käyttää väkivaltaa rangaistuksena. Esivallalla on oikeus myös suojella kan-

salaisiaan väkivallalta – tarvittaessa itse väkivaltaa käyttäen. Tältä pohjalta on mahdollista ymmärtää esivallan oikeus puolustussotaan.

Kysymys on siitä, saako kristitty toimia esivallan virassa maataan puolustaakseen. Jos esivalta toimii Jumalan asettamana ja toteuttaa hänen tahtoaan yhteiseksi hyväksi, miksi ei saisi? Saahan kristitty toimia muissakin maallisissa toimitissa lähimmäisen hyväksi.

Uudessa testamentissa on esimerkkejä uskovista sotilaista. Sadanpäämies Kornelius oli ”hurskas ja Jumalaa pelkääväinen” ja hänen rukouksensa ja almunsa olivat Jumalalle otollisia. (Apt. 10:2,4) Kuultuaan evankeliumin Pietarilta Jumalaa pelkäävä sadanpäämies uskoi heti Jeesukseen. Kun Raamattu kuvaa esimerkiksi publikaanin Sakkeuksen kääntymystä, kerrotaan, miten hän luopui virkansa väärinkäytöstä. Korneliuksesta ei sanota, että hän olisi luopunut ammatistaan kristityksi tultuaan eikä Pietari sano puheessaan Korneliuksen perhekunnalle, että näin pitäisi tehdä.

PRESIDENTTI
K. KALLION
kehoitus
Suomen
Armeijalle.

Kehoitan kaikkia, jotka tänä vakavana aikana palvelevat Isänmaata, lukemaan tätä kirjaa. Esi-isämme ovat vuosisatojen kuluessa, sekä ahdingoissa ja vainoissa että rauhan päivinä ammentaneet Raamatusta elämää, voimaa ja lohtua. Nykyhetkenä kansamme tarvitsee Jumalan Sanan uudestiluvaa voimaa. Omaksukaamme nöyrällä sydämen uskollisen siunaukset.

»Vanhurskaus kansan korottaa, mutta synti on kansakuntien häpeä.»

Kuva sodanaikaisesta postikortista

Johannes Kastajan luo tuli sotilaita kysymään, mitä heidän pitää tehdä. He katuivat syntejään ja tahtoivat tehdä Jumalan tahdon. Johannes ei käskenyt heidän jättää sotilaan tehtävänsä, vaan toimia siinä oikeudenmukaisesti: ”Älkää kiskoko keneltäkään älkääkään kiris-täkö, vaan tyytykää palkkaanne”. (Luuk. 3:14) Roomalaisen legioonalaisten ei tosin ollut mahdollistakaan jättää asemaansa ilman rangaistusta, ja legioonasta paennut

palautettiin väkisin. Mutta jos olisi ollut Jumalan tahto, uskovien sotilaiden olisi pitänyt kieltäytyä sotilaan toimista ja kantaa seuraukset Jumalan tähden.

Sotilaana toimiminen voi kuitenkin joissakin oloissa johtaa kristityn hyvin vaikeisiin tilanteisiin, esimerkiksi jos armeija määrätään oikeuttamattomaan hyökkäykseen. Kristitty ei myöskään saa osallistua julmuuksiin, joita sodankäyntiin usein kuuluu.

Oikeutta olla sotilas on historian kuluessa käytetty paljon väärin. Kristityn nimeä kantavat hallitsijat ja kansat ovat sotineet keskenään, vaikka kristittyjen pitäisi olla rauhantekijöitä. Sota on paha asia, jota pitää välttää niin pitkälle kuin mahdollista. Ainoastaan viimeisenä pakkokeinona voidaan turvautua väkivaltaan viattomien suojelemiseksi. Siksi kristityt rukoilevat aina rauhaa ja tekevät työtä todistaakseen Rauhan ruhtinaasta, joka johdattaa ihmisiä keskinäiseen rakkauteen. Olkoon meillä rauhan mieli.

Vesa Hautala

Vuorisaarna kristityn elämän ohjeena

Vuorisaarna, Matt. 5-7, on ensimmäisen sovellusalueensa puolesta Vapahtajan opetusta apostoleille heidän virkaansa varten. Siinä opetetut asiat soveltuvat kuitenkin jokaisen kristityn elämän ohjeeksi. Vuorisaarnan opetuksen omaksumiseksi jokaisen on hyvä lukea se toistuvasti ja mietiskellä sen opetusta elämän eri kysymyksiä ratkottaessa.

Vuorisaarnan varsin laajan opetuksen ydin on suurelta osin tiivistetty sen alussa, jossa Kristus puhuu siitä, ketkä ovat autuaita. Vapahtajan opetus alkaa kristityn asemasta Jumalan edessä: ”Autuaita ovat hengellisesti köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta.” (Matt. 5:3) Kaiken kristillisen elämän perusta on oikea suhde Jumalaan ja usko Kristukseen. Kristitty ei turvaa itseensä, vaan tunnustaa itsensä hengellisessä mielessä omasta puolestaan köyhäksi. Hänen aarteensa on Kristuksen ansaitsema armo, ja siinä mielessä uskova on mitaamattoman rikas. Tähän armoon ja Jumalan sanaan hän kiinnittää sydämensä. Muilla asioilla ei ole hänelle hengellistä merkitystä, ja niissä hän jääkin köyhäksi. Hänen asennettaan kuvaa apostoli Paavalin opetus: ”Niinpä minä todella luen kaikki tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herani, tuntemisen rinnalla.” (Fil. 3:8) Tämän uskon myötä uskova on Jumalan valtakunnan jäsen täällä ja perii autuuden taivaassa.

Kristityn uskosta seuraa myös murheellisuus: ”Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen.” (Matt. 5:4) Murhe on sitä, että uskova tuntee syntinsä ja siksi sen eron, mikä on Jumalan lain vaatimuksen ja hänen vaelluksensa välillä. Syntinsä tunteva saa Kristuksen armosta riittävän ja pelastavan lohdutuksen.

Tähän murheeseen liittyy vanhurskauden janoaminen (Matt. 5:6). Uskova mielellään toimisi paremmin elämässään ja haluaa jatkuvasti parantaa elämäänsä. Tämän elämän vanhurskauden kasvaminen seuraa uskosta. Usko Kristukseen paitsi vapauttaa oman tunnon lain tuomiosta, myös antaa voimaa kristilliseen vaellukseen. Tässä ajassa tämä jano täytetään vajavaisesti, ja siksi uskova kaipaa taivaan kotiin, johon synty tai sen vaikutukset eivät seuraa mukana. Tässä on kysymys samankaltaisesta asiasta kuin siinä, että Jumalan lapset ovat puhdassydämiisiä. He elävät Jumalan edessä armon varassa puhtaina ja haluavat puhdistaa itsensä kaikesta pahasta. Tämä toteutuu täällä uskon taistelussa ja täydellisenä taivaassa.

Murhetta tulee myös siitä, että elämän vaivat, sairaudet ja onnettomuudet kohtaavat myös uskova. Tähän kaikkeen tulee lohdutus siitä, että Jumala Kristuksen armon tähden ei lue uskovalle hänen syntejään. Jumala myös on uskovan kanssa ja varjelee häntä kaiken ahdingon keskellä.

Synnin ja armon tunteminen sekä luottamus Jumalan huolenpitoon luo pohjan suhteelle toisiin ihmisiin. Autuaita ovat hiljaiset ja laupiaat (Matt. 5:5,7). Vapahtaja ohjaa tässä sävyisyyteen, sopuisuuteen, epätsekkyteen ja anteeksiantavaisuuteen. Kun Jumalan armo on uskovan ainoa toivo, hän mielellään on armahtavainen toista kohtaan. Kun Jumalan lapsi luottaa Jumalan huolenpitoon, hän mielellään suo toiselle ajallista hyvyttä.

Uskova tahtoo myös mielellään rauhaa. Tämäkin perustuu siihen rauhaan, jonka Kristus on tehnyt sovitusyössään Jumalan ja ihmisten välille. Koska tämä rauha on uskovan kallein aarre, hän mielellään haluaa elää rauhassa kaikkien kanssa ja vetäytyä pois torailemisesta. Tämä merkitsee valmiutta luopua omasta edusta.

Uskovan elämään kuuluu myös valmius ottaa vastaan vainoa. Vapahtaja opetti: ”Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden tähden vai-

notaan, sillä heidän on taivasten valtakunta. Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni teitä solvaavat ja vainoavat ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista pahaa.” (Matt. 5:10,11) Kristuksen nimen ja Jumalalta saadun vanhurskauden tähden uskova on valmis luopumaan kaikesta ja myös ottamaan vastaan pilkkaa. Tähän opetukseen kätkeytyy myös tärkeä rajankäynti. Kristitty pitää kiinni Jumalan armosta ja hänen sanastaan. Ne eivät ole asioita, joista voisi luopua. Sen sijaan muut asiat ovat mitättömiä Jumalan antamien lahjojen rinnalla.

Monista yllä mainituista asioista voi lukea tarkemmin Carl Manthey-Zornin mainiosta hartauskirjasta ”Täksi päiväksi”, lukukappaleet 3.-10.10. Suuri osa Vuorisaarnan muista opetuksista elämää varten selittävät eri näkökulmista niitä asioita, joita Vapahtaja lyhyesti opettaa Matt. 5:n alkujakeissa.

Kimmo Närhi

Luther ja talonpoikaiskapinat

Lutherin aikana talonpojilla oli usein huonot oltavat. He joutuivat maksamaan suuria summia ruhtinaille mm. veroina ja viljelysmaan vuokrina. Hallitsevassa asemassa olevat kohtelivat talonpoikia usein väärin ja epäoikeudenmukaisesti. Tämä oli taustalla talonpoikaiskapinassa, joka tapahtui Lutherin aikana 1524–1525. Kapinan syntyyn vaikutti samanaikaisesti moni muukin asia. Emme kuitenkaan nyt mene sen tarkemmin historiallisiin yksityiskohtiin. Sen sijaan keskitymme siihen, miten Luther suhtautui talonpoikaiskapinaan.

Luther oli ymmärtäväinen sen suhteen, että talonpojat olivat kärsineet suurta vääryyttä ruhtinaiden taholta. Luther oli nuhdellut ruhtinaita siitä, että he kohtelivat alaisiaan väärin. Levottomuuksien lisääntyessä Luther yritti estää sen, että tilanne karkaisi käsistä. Hän puhutteli kumpaaakin osapuolta. Ruhtinaille Luther kirjoitti mm.: ”Ensiksi emme voi sellaisesta onnettomuudesta ja kapinasta kiittää ketään muuta tässä maailmassa kuin teitä ruhtinaita ja herroja – – Sen lisäksi te maallisessa hallituksessa ette tee muuta kuin nyljette ja verotatte jatkaaksenne omaa yllleistä ja pöyhkeää elämääne, kunnes sitä kansan mies ei enää voi sietää. Miekka on teidän kau-

lallanne; kuitenkin te arvelette istuvanne niin lujasti satulassa, ettei teitä muka voida syöstä siitä. Sellainen varmuus ja paatunut julkeus on katkaiseva teiltä kaulan; sen saatte nähdä. Olen sen teille etukäteen monta kertaa ilmoittanut, että teidän pitäisi tarkata, mitä sanotaan Psalmissa 107:40: ’Hän vuodattaa ylenkatsetta ruhtinasten päälle.’ Sitä saamaan te pyritte ja haluatte lyöntejä päähänne; siinä ei auta varoitus eikä kehoitus. Hyvä niin! Koska te näin olette syypäät sellaiseen Jumalan vihaan, niin se epäilemättä on teitä kohtaavakin, ellette ajan mittaan tee parannusta.” (Valitut teokset 3 s. 144)

Luther kehotti ruhtinaita suhtautumaan talonpoikiin ymmärtäväisesti ja tulemaan heitä vastaan: ”Jos teitä, hyvät herrat, nyt vielä sopii neuvoa, niin antakaa, Jumalan tähden, vähän periksi vihallenne. Heinäkuorma väistää juopunutta miestä, kuinka paljon enemmän teidän tulee luopua raivoamasta ja härkäpäistä hirmuvaltaa harjoittamasta sekä kohdella talonpoikaa ymmärtäväisesti niin kuin kohdellaan juopunutta tai eksynyttä. Älkää ruvetko riitelemään heidän kanssaan, sillä ette tiedä, mihin se johtaa. Koettakaa ensin hyvyydellä, koska ette tiedä, mitä Jumala tahtoo tehdä,

ettei vain syttyisi kipinä, joka saattaisi palamaan koko Saksanmaan eikä kukaan saisi sitä sammumaan.” (Valitut teokset 3 s. 146)

Toisaalta Luther nuhteli talonpoikia siitä, että he evankeliumin nimissä olivat nousseet kapinaan laillista esivaltaa vastaan. Luther kirjoitti painokkaasti, että kristitty ei ota oikeutta omiin käsiinsä, vaan ennemmin kärsii vääryyttä kuin ryhtyy vastustamaan Jumalan asettamaa esivaltaa. Luther myös huomautti, että jotkut talonpoikien esittämistä vaatimuksista olivat selkeästi itsekkäitä ja ahneita eivätkä missään nimessä kristillisiä.

Luther varoitti kumpaakin osapuolta: ”Koska nyt, rakkaat herrat, kummallakaan puolella ei ole minkäänlaista kristillisyyttä, ei edes minkäänlaista kristillistä asiaa teidän välillänne, vaan (te) molemmat,

niin herrat kuin talonpojat, puuhaillette pakanallisen tai maallisen oikeuden ja vääryyden keskinäisessä ratkomisessa ja ajallisen omaisuuden tavoittelemisessa, sen lisäksi menettelette kumpikin Jumalaa vastaan ja olette hänen vihansa alaisia, niin kuin olette kuulleet: niinpä sallikaa nyt Jumalan tähden puhua itsellenne ja neuvoa itseänne sekä tarttuka asiaan niin kuin tällaisiin asioihin tulee tarttua, ts. oikein eikä väkivaltaa käyttäen saati riidellen, ettette saisi Saksan maissa aikaan loppumatonta verenvuodatusta. Sil- lä koska te kumpikin olette väärässä ja sen lisäksi vielä tahdotte kostaa puolestanne ja suojella itseänne, niin te tuhoudutte molemmat ja Jumala on ruoskiva toista lurjusta toisella.” (Valitut teokset 3 s. 163)

Valitettavasti kumpikaan osapuoli ei taipunut, ja tilanne kärjistyi

lopulta siihen, että talonpoikien levottomuudet karkasivat käsistä ja ruhtinaiden täytyi puuttua tilanteeseen kovalla kädellä. Luther sai tapauksen myötä paljon uusia vihamiehiä, sillä hänen kirjoituksensa Talonpoikien murha- ja ryöstöjoukkoja vastaan ilmestyi viiveellä vasta sen jälkeen, kun kapina oli jo taltutettu. Kirjassa Luther voimakkain sanoin kehottaa esivaltaa tukahduttamaan kapinan. Hän tuo esille mm. sen, kuinka talonpojat ovat syyllistyneet kolmeen kauharaan syntiin: He ovat rikkoneet kuuliaisuuden valansa, jonka he ovat antaneet esivallalle. He ovat ryhtyneet kapinaan, murhaan ja ryöstelyyn. He oikeuttivat tämän kaiken evankeliumilla ja pakottivat muitakin yhtymään kapinaan. Johtuen kirjan julkaisuajankohdasta monista vaikutti siltä kuin Luther olisi lyönyt lyötyä. Toiset saivat tästä aiheen syyttää Lutheria siitä, että hän olisi saanut aikaan tapahtuneen verilöylyn ja sen, että monet ruhtinaat käyttivät täysin kohtuutonta väkivaltaa talonpoikia kohtaan. Näiden syytösten esittäjät tuntuivat unohtaneen, että Lutherin kirjoitus ilmestyi vasta juuri kapinan tukahduttamisen jälkeen.

Luther teki myös selväksi, että hän ei hyväksynyt niitä ylilyöntejä, joita jotkut ruhtinaat tekivät taltuttaessaan kapinaa. Sen sijaan hän kadotuksen uhalla kehotti heitä tekemään parannuksen. Luther oli kehottanut armahtamaan nii-

tä, jotka antautuivat: ”Katso nyt, olenko kirjoittanut kohtuullisesti ja oikein sanoessani kirjasessani, että kapinoitsijoita on armotta iskettävä. Sillä en kuitenkaan ole opettanut, että ei tulisi osoittaa vangiksi joutuneille ja antautuneille armahtavaisuutta, niin kuin syykseni pannaan.” (Valitut teokset 3 s. 192) ”Mutta voitettuaan heidän [ruhtinaiden] tulee osoittaa armoa, ei vain syyttömille (omasta mielestään), vaan myös syyllisille.” (Valitut teokset 3 s. 193)

Näemme siis, että Luther oli joutunut vaikeaan tilanteeseen, jossa hän näki vääryyttä kummankin osapuolen toiminnassa. Lutherille oli kuitenkin selvää, että kapina oli paljon suurempi synti kuin ruhtinaiden harjoittama vääryys. Siksi Luther ei voinut missään nimessä hyväksyä kapinaa vaan teki selväksi sen, että se on vastoin Jumalan sanaa eikä siihen pidä ryhtyä siitäkään huolimatta, että ruhtinaat eivät lopeta väärinkäytöksiään. Luther toi myös esille, että esivallan tehtävä on ylläpitää järjestystä, ja siksi sen Jumalan antamaan tehtävään kuuluu estää kapinat. On kuitenkin selvää, että Luther ei halunnut tilanteen kärjistyvän sellaiseksi kuin se kärjistyi. Samoin ei voida sanoa Lutherin olleen sinänsä kummankaan puolella, vaan hän pyrki ojentamaan ja opettamaan kumpaakin osapuolta Jumalan sanalla.

Dani Puolimatka

Luther ja turkkilaisvaara

Lutheria lukiessa huomaa, että hän viittaa aina välillä turkkilaisiin. Islamin nimissä pyhää sotaa käynyt Ottomaanien valtakunta oli todellinen uhka Euroopan turvallisuudelle 1500-luvun alussa ja myöhemmin. Ottomaanien armeijat pääsivät ensimmäisen kerran aina Wienin porteille saakka vuonna 1529 – tuolloin, kuten seuraavallakin vuosisadalla, heidät kuitenkin kukistettiin.

Luther näki turkkilaisuhan Jumalan rangaistuksena, ruoskana, jolla tämä kutsui kristikuntaa parannukseen. Maallisen rauhan horjuminen oli Jumalan tapa herätellä syntisiä näkemään tarpeensa Kristukselle. Se oli Jumalan kuritusta hengellistä ylpeyttä ja itsetyytyväisyyttä vastaan. Kun syntiset eivät muuten huutaneet Jumalaa avukseen, hän ristin kautta synnytti hädän ja avunhuodon.

Vaikka turkkilaiset olivatkin Jumalan rangaistus, Luther ajatteli, että esivalta sai käydä heitä vastaan puolustusotaa. Käännyttäminen ei kuitenkaan esivallalle kuulunut: ”Siksi meidän tulisi jättää tämä into ja kilpailu, koska keisari ja ruhtinas on jo houkuteltu turkkilaisia vastaan kristikunnan päämiehenä sekä kirkon ja kristillisen uskon suojelijana, jotta hän hävittäisi turkkilaisten uskon. Tämän neuvon ja ohjeen perusteluksi on mielellään vedottu turkkilaisten pahuuteen ja kunnottomuuteen. Näin ei voi olla, sillä keisari ei ole kristikunnan pää enempää kuin evankeliumin tai uskon suojelijakaan.

Kirkolla ja uskolla täytyy olla toinen suojelija kuin keisari ja kuninkaas; hehän ovat yleensä kristikunnan ja uskon pahimpia vihollisia kuten psalmilaulaja toteaa (Ps. 2:2) ja kirkko kaikkialla valittaa. Tällä tavoin tehdään vain koko asia pahemmaksi ja saatetaan Jumala sitäkin enemmän vihastumaan, koska näin tartutaan hänen kunniaansa ja työhönsä sekä pyritään tekemään siitä ihmisten omaisuutta, mikä on epäjumalanpalvelusta ja pilkkaa. Jos keisarin tehtäviin katsotaan kuuluvan epäuskoisten ja pakanain käännyttämisen, tulisi hänen aloittaa paavista, piispoista ja muista hengellisistä, ehkäpä hän ei myöskään saisi sääliä meitä eikä itseään.” (En minä kuole - vaan elän. Antologia. Uskonpuhdistuksen 450-vuotisjuhlavuoden julkaisu, s. 252-253. Koonnut ja toimittanut Ossi Kettunen. Suom. Ahti Hakamies ja Teivas Oksala. SLEY. Helsinki 1967.)

Lutherin ajatukset turkkilaisvaarasta muistuttavat meitä siitä, että maailman tapahtumat ovat Jumalan käsissä. Mikään ei tapahdu sattumalta. Meitä kohtaavat ahdistukset ovat Jumalan kutsu parannukseen. Ne muistuttavat meitä siitä, mitä olemme synneillämme ansainneet, ja ne kutsuvat heittäytymään sen varaan, jossa meillä on anteeksiantamus synneistämme. Kun sydämessämme on rauha Jeesusuksen ristintyön tähden, voimme kohdata maailman mullistukset tietäen, että mitä ikinä tapahtuukaan, mikään ei voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Jeesusuksessa.

Mika Bergman

Valan vannomisesta

Jeesus sanoo Matteuksen evankeliumissa: ”Vielä olette kuulleet sanotuksi vanhoille: ’Älä vannoa väärin’, ja: ’Täytä Herralle valasi’. Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, älkää taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuini, älkääkä maan kautta, sillä se on hänen jalkojensa astinlauta, älkää myöskään Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki; äläkä vannoa pääsi kautta, sillä et sinä voi yhtäkään hiusta tehdä valkeaksi etkä mustaksi; vaan olkoon teidän puheenne: ’On, on’, tahi: ’ei, ei’. Mitä siihen lisätään, se on pahasta.” (Matt. 5:33–37)

Monet ovat ymmärtäneet tämän kohdan niin, että Jeesus kieltäisi tässä kaikenlaisen vannomisen. Esimerkiksi uskonpuhdistuksen aikaan monet erilaiset lahkot, joita silloin syntyi, ajattelivat, että kristitty ei saanut vannoa valaa missään tilanteessa. Tämä näkemys ei kuitenkaan kestä, kun tarkastelemme laajemmin, mitä Raamattu opettaa valan vannomisesta. Raamatussa sanotaan esimerkiksi: ”Pelkää Herraa, sinun Jumalaasi, ja palvele häntä ja vannoa hänen nimeensä.” (5. Moos. 6:13) ”Sillä ihmiset vannovat suurempansa kautta, ja vala on heille asian vahvistus ja tekee lopun kaikista vastaväitteistä.” (Hepr. 6:16) Raamatussa on lukuisia esimerkkejä, joissa uskovat ihmiset vannovat valan. Samoin on esimerkkejä, joissa enkeli vannoo valan: ”Ja enkeli, jonka minä näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti ja van-

noi hänen kauttansa, joka elää aina ja iankaikkisesti –” (Ilm. 10:5–6) Jumala itse vannoo valoja: ”Sillä kun Jumala oli antanut lupauksen Aabrahamille, vannoi hän itse kauttansa, koska hänellä ei ollut ketään suurempaa, kenen kautta vannoa, ja sanoi: ’Totisesti, siunaamalla minä sinut siunaan, ja enentämällä minä sinut enennän’ – – Sen tähden, kun Jumala lupauksen perillisille vielä tehokkaammin tahtoi osoittaa, että hänen päätöksensä on muuttumaton, vakuutti hän sen valalla.” (Hepr. 6:13–17) Paavali vannoo, vaikka hän juuri aiemmin on viitannut Jeesuksen sanoihin vannomisesta (2 Kor. 1:17, vrt. Matt. 5:37), sanoessaan: ”Mutta minä kutsun Jumalan sieluni todistajaksi, että minä teitä säästääkseni en vielä tullut Korinttoon.” (2 Kor. 1:23) Jeesus itse suostui valaan, kun ylipappi vannotti häntä: ”Niin ylimäinen pappi sanoi hänelle: ’Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika.’ Jeesus sanoi hänelle: ’Sinäpä sen sanoit. Mutta minä sanon teille: tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä.’” (Matt. 26:63–64) On siis selvää, että sinänsä valan vannominen ei ole väärin.

Mitä Jeesus sitten tarkoittaa sanoessaan, ettei tule vannoa? Ensinnäkin voimme kiinnittää huomiomme siihen, mitä Jeesus sanoo hieman aiemmin alkaessaan puhua näitä sanoja: ”Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa suurempi kuin kirjanoppineiden ja fariseus-

ten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan.” (Matt. 5:20) Tästä lähtien Jeesus alkaa korjata fariseusten ja kirjanoppineiden vääriä käsityksiä ja tulkintoja Mooseksen lain sisällöstä. Kohta vannomisesta kuuluu tähän jaksoon. Kun Jeesus sanoo: ”Vielä olette kuulleet sanotuksi vanhoille: ’Älä vannoo väärin’, ja: ’Täytä Herralle valasi’.”, hän viittaa fariseusten ja kirjanoppineiden käsitykseen, että sellaiset valat, joita ei vannottu Jumalan nimen kautta vaan esimerkiksi taivaan, maan, Jerusalemin tai oman pään kautta, eivät olleet yhtä sitovia kuin Jumalan nimeen vannottut valat. Samoin Jeesuksen viitatessa esimerkiksi oman pään kautta vannottuihin valoihin käy ilmi, että hän puhuu fariseusten käytännöstä vannoo valoja jokapäiväisissä asioissa. Juutalaiset eivät vannoneet vakavia ja tärkeitä asioita esimerkiksi oman päänsä kautta, vaan Jumalan nimen kautta. Niinpä se, minkä Jeesus kieltää tässä kohdassa, on, Kristinoppimme sanoin: ”Vannoskelu jokapäiväisen elämän vähäarvoisissa asioissa.” (s. 59) Jeesus painottaakin nimenomaa, että ”olkoon teidän puheenne: ’On, on’, tahi: ’ei, ei’. Mitä siihen lisätään, se on pahasta.” (Matt. 5:37) Jeesus toisin sanoen opettaa, että ei ole oikein vannoo jokapäiväisiin ja kevyisiin asioihin liittyen. Sen sijaan fariseusten tulisi tyytyä sanomaan ”on” tai ”ei”, ja osoittautumaan sitten sanansa mukaisiksi.

Jeesus siis torjuu tässä vain tietäytyypiset valat, ei vannomista kokonaan. Muita kiellettyjä valoja ovat esimerkiksi se, jos vannoo puhuvansa totta vaikka valehtelee, tai se, jos sitoutuu valalla asiaan, joka

on itsessään synnillinen tai väärä, kuten Apostolien teoissa juutalaiset vannoinvat tappavansa Paavalin. Esimerkki meidän ajastamme voisi olla vapaamuurarien valat, joissa sitoudutaan vapaamuurarien maailmankatsomukseen, joka on käytännössä oma uskontonsa. On myös väärin, jos valalla vakuutamme todeksi asian, josta olemme epävarmoja. On myös mahdollista, että vannotaan vala ajattelemattomuudesta, tietämättömyydestä tai liian kevytmielisesti. Varmaankin harva kristitty esimerkiksi tulee ajatelleeksi tai on tietoinen siitä, että partiolupauksessa sitoudutaan partioaatteeseen, johon sisältyy ajatus, että ihminen voi täyttää velvollisuutensa Jumalaa kohtaan palvomalla minkä tahansa uskonnon jumalaa. Esimerkki kevytmielisestä vannomisesta on puolestaan se, kun Herodes vannoi antavansa Herodiaan tyttärelle mitä ikinä hän pyytäsikään, seurauksena se, että Herodias pyysi Johannes Kastajan päätä.

Niin kuin jo huomasimme, Raamatun mukaan kaikki vannominen ei ole kuitenkaan itsessään väärin. Vannominen hyvän ja oikean asian puolesta on Jumalan mielen mukaista. Oikea vala on esimerkiksi se, jos oikeudenkäynnissä todistajana vakuutamme valalla puhuvamme totta. Kristinopissamme sanotaan: ”Vala on oikea, luvallinen ja käsketty silloin, kun totuuden vahvistaminen velvoittaa meitä siihen tärkeissä asioissa. Tällöin se koituu Jumalan nimelle kunniaksi ja lähimmäisellemme parhaaksi. Vannoessamme Jumalan nimeen kutsumme Jumalan todistamaan, että puhumme totta.” (s. 59)

Dani Puolimatka

Kuolemantuomio

Meillä on länsimaissa hyvin terapeutinen oikeuskäsitys. Rangaistusajatteluamme hallitsee se, että rangaistuksen tarkoituksena on ennen kaikkea tehdä pahoin tehneestä parempi ihminen. Rangaistuksen tarkoituksena on parantaa. Tällainen rangaistusajattelu sopii hyvin muun muassa lasten kasvatuksen: tarkoituksena on heitä kurrittamalla opettaa heitä siihen, että he toimisivat oikein.

Terapeutinen rangaistuskäsitys ei ole kuitenkaan ainoa mahdollinen. Raamatussa vastaamme tulee myös hyvin toisenlainen ymmärrys siitä, mikä on rangaistuksen tarkoitus. Paavali kirjoittaa: ”Mutta jos pahaa teet, niin pelkää; sillä se ei miekkaa turhaan kannan, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka pahaa tekee.” (Room. 13:4). Tässä puhutaan siitä, mikä on yhteiskunnan tehtävä. Yhteiskunnankaan suhteen ei tietysti tarvitse sulkea kokonaan pois terapeutista rangaistuskäsitystä, mutta sen rinnalla on tärkeä korostaa näissä Raamatun sanoissa esiintuotua totuutta: esivalta on pahan kostaja. Sen tulee pitää yllä yhteiskunnallista rauhaa kostamalla tehtyä pahaa. Paavali tuo yllä olevassa jakeessa ilmi sen, että esivallalla on jopa oikeus langettaa

kuolemantuomio. Tähän viittaa puhe miekasta.

Myös luterilaisissa tunnustuskirjoissa tuodaan esille esivallan oikeus tuomita kuolemaan: ”Vastustajamme hyväksyvät poikkeuksitta kuudennentoista uskonkohdan, jossa me tunnustamme, että kristityn on lupa toimia esivallan viroissa, käyttää tuomiovaltaa keisarillisten lakien tai muiden voimassa olevien lakien mukaisesti, langettaa oikeuden perusteella kuolemantuomioita, käydä oikeutettuja sotia ja olla asepalveluksessa, tehdä laillisia sopimuksia, omistaa yksityistä omaisuutta, vannon vala esivallan sitä vaatiessa, solmia avioliitto, sanalla sanoen: yhteiskunnan lailliset järjestykset ovat Jumalan hyvää luomistekoa ja jumalallista järjestystä, ja niitä kristitty voi turvallisesti käyttää hyväkseen.” (Augsburgin tunnustuksen puolustus, XVI, 1. TK 1990, s. 195)

Kuolemantuomio voi olla vaikea ajatus. Ehkä pohdimme sitä, voiko ihmisellä olla oikeutta riistää

toisen ihmisen henkeä tai sitä, että kuolemantuomiossa on käytännön vaarana se, että viaton tuomitaan kuolemaan. Emme kuitenkaan voi olla tunnustamatta, että esivallalle annetaan tällainen oikeus Raamatussa. Kun esivalta surmaa esimerkiksi murhamiehen, Jumala on todellinen miekan käyttäjä. Vaikka ihmisellä ei ole oikeutta riistää toisen henkeä, Jumalalla on oikeus ihmiselämään ja hän on päättänyt käyttää tätä oikeuttaan esivallan kautta. Kun esivalta langettaa oikeutetun kuolemantuomion, se tekee sen Jumalan edustajana.

Mielenkiintoisia aiheen kannalta ovat 1. Mooseksen kirjan sanat: ”Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava, sillä Jumala on tehnyt ihmisen kuvaksensa.” (9:6). Luther opettaa jakeeseen liittyen: ”nämä sanat tarkoittavat miekan oikeutta, sitä, että murhaaja on vikapää kuolemaan ja että hänet oikeuden mukaan olisi surmattava miekalla. Jos nyt oikeuden kulku estyisi tai miekka laiminlöisi tehtävänsä niin, että murhaaja saisi luonnollisen kuoleman, ei Raamattu silti valehtelee sanoessaan: 'Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava.' Sillä se, että Jumalan määräämää oikeutta

ei panna täytäntöön, on ihmisen vika tai ansio, niin kuin muidenkin Jumalan käskyjen rikkominen.” (Maallisesta esivallasta, s. 69-70. – Valitut teokset 3,67-102. Suom. Heidi Ollikainen. WSOY. Porvoo 1959)” Lutherin jälkeenkin jakeen on nähty luterilaisessa perinteessä suorastaan käskävän esivaltaa siihen, että sen tulee langettaa murhasta rangaistukseksi kuolemantuomio; ihmiselämän arvo vaatii sitä, että rangaistuksena murhasta ei ole yhtään vähempi kuin hengen menettäminen.

Suomessa meidän aikanamme kuolemantuomioon liittyvä pohdinta on lähinnä teoreettista, koska olemme kaukana siitä, että kuolemantuomio olisi edes mahdollinen. On kuitenkin hyvä Raamatun äärellä pohdiskella omaa rangaistuskäsitystään ja antaa Jumalan sanan olla ohjaamassa ajatteluamme vaikeassa kysymyksessä. On myös tarpeen muistuttaa siitä, ettei meitä ole kutsuttu yksilöinä suhtautumaan murhamiehiin halveksien. Esivallan tehtävä on rangaista heitä, ei meidän. Kun heillä on vielä armonaikaa jäljellä, Jumala haluaa, että hekin voisivat kuulla hänestä, joka vuodatti verensä heidän tähensä.

Mika Bergman

Aikamme suurin ihmisoikeusrikos

Tiesitkö, että vuonna 2015 Suomessa surmattiin 9440 vaintonta ihmistä? 15 edeltäneenä vuotena saman kohtalon koki yhteensä yli 150 000 henkeä. Suurimmalta osalta heistä riistettiin henki yksinkertaisesti sen takia, että heidän olemassaolonsa nähtiin liian suurena taakkana. Jotta toiset voisivat elintasoltaan paremmin, toisten täytyi kuolla. On yksi ihmisryhmä, joilta on riistetty ihmisarvo. Tämä ryhmä on syntymättömät lapset.

Kaikki muut ihmisoikeusrikkokset kalpenevat abortin rinnalla. Vaikka Suomessa on nyt maallisesti rauhallisesti ja on paljon, mistä kiittää Jumalaa, emme saa unohtaa sitä, mitä tapahtuu katseiltamme piilossa. Meillä on menossa ihmisryhmän joukkotuhoaminen.

Maailmalla, erityisesti Yhdysvalloissa, on nähtävissä jotain merkkejä siitä, että abortin vastainen rintama olisi voimistumassa erityisesti nuorten keskuudessa. Suomessa vuosi 2015

oli aborttien määrässä alhaisin sitten vuoden 1970 lakimuutoksen. On siis merkkejä myönteisesti kehityksestä, mutta tilanne on vieläkin sanomattoman kauhea.

Olkoon jokaisen meidän jatkuvana rukousaiheena se, että nämä äidit, jotka ovat viemässä lastaan surmattavaksi, voisivat löytää toisenlaisen ratkaisun. Olkoon rukouksenamme se, että he voisivat löytää syntisten Vapahtajan ja nähdä lapsensa Jumalan lahjana.

Monet niistä, jotka ovat tehneet abortin, joutuvat kärsimään suuresti sen seurauksena. Useat isät ja äidit eivät saa rauhaa tekonsa tähden. Omaatuntoa on alkanut jälkeensä piinata se, että he ovat riistäneet lapsensa hengen. Meidät on kutsuttu itkemään heidän kanssaan, olemaan läsnä tuossa lohduttomuudessa ja vakuuttaa heille, että myös abortista on olemassa anteeksiantamus, koska Jeesus on sovitannut kaikki synnit.

Mika Bergman

Avioliitto – vain maallinen järjestys?

Avioliitto on Jumalan asettama ja siunaama järjestys. ”Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän oli ottanut miehestä, ja toi hänet miehen luo. Ja mies sanoi: ’Tämä on nyt luo minun luistani ja liha minun lihastani; hän kutsuttakoon miehettäreksi, sillä hän on miehestä otettu.’ Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja he tulevat yhdeksi lihaksi.” (1 Moos. 2:22–24) ”Mieheksi ja naiseksi hän heidät loi ja siunasi heidät.” (1 Moos. 5:2) Siksi ei voi sanoa, että avioliitto olisi vain maallinen järjestys. Se ei kylläkään ole sakramentti niin kuin roomalaiskatolinen kirkko opettaa, mutta se on kuitenkin Jumalan asettamana järjestyksenä enemmän kuin pelkkä maallinen järjestely ihmisten kesken. Jumala itse liittää aviopuolisot yhteen: ”Hän vastasi ja sanoi: ’Ettekö ole lukeneet, että Luoja jo alussa ’loi heidät mieheksi ja naiseksi’ ja sanoi: ’Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi?’ Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.’” (Matt. 19:4-6)

Avioliitolla on myös syvä hengellinen merkitys. Se on nimittäin esikuva Kristuksen ja Seurakunnan välisestä suhteesta: ”Vaimot, olkaa omille miehillenne alamaiset niinkuin Herralle; sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin vahtaja. Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamaainen, niin olkoot vaimotkin miehillensä kaikesa alamaiset. Miehet, rakastakaa vaimojanne, niinkuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen, vedellä pesten, sanan kautta, saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton. Samalla tavoin tulee myös miesten rakastaa vaimojansa niinkuin omia ruumiitaan; joka rakastaa vaimoansa, hän rakastaa itseänsä. Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä, niinkuin Kristuskin seurakuntaa, sillä me olemme hänen ruumiinsa jäseniä. ’Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi

lihaksi.’ Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa.” (Ef. 5:22–32)

Kristus kuvataan Raamatussa sulhasena ja Seurakunta morsiamena. Aivan niin kuin avioliitossa miehellä on auktoriteettiasema suhteessa vaimoonsa, niin Kristus on Seurakuntansa pää, jolle Seurakunta on alamainen. Tämä ei kuitenkaan ole mitään orjamaista alamaisuutta kurjissa oloissa vaan alamaisuutta Kristukselle, joka on rakastanut Seurakuntaansa niin paljon, että on antanut henkensä sen puolesta. Kristus hoivaa ja vaalii ruumistaan eli Seurakuntaansa.

Kuinka suuren vaatimuksen tämä asettaakaan miehille, joiden tulee rakastaa vaimojaan niin kuin Kristus rakasti Seurakuntaa!

Raamatussa käytetään myös hääjuhlaa kuvana siitä, kun Seurakunta pääsee taivaan kirkkautteen. Kun viimeinen päivä koittaa, Kristuksen Kirkko pääsee Karitsan hääaterialle riemuitsemaan iankaikkisesti. Silloin varmasti ymmärrämme myös koko syvyydessään sen salaisuuden, kuinka avioliitto on kuva Kristuksesta ja hänen Kirkostaan.

Dani Puolimatka

Miehen ja naisen kutsumukset

On aika olla epämuodikas. Aikakautena, jolloin sukupuolieroja yritetään kokonaan häivyttää, me emme voikaan lähteä menoon mukaan, vaan joudumme lyömään jarrut päälle. Raamattu ei näet ainoastaan opeta, että on kaksi sukupuolta, vaan se vieläpä sanoo, että kahden sukupuolen kutsumukset ovat erilaiset.

Jumala loi miehen ensin. Siksi hänelle kuuluu Jumalan luomisjärjestyksen mukaan johtaminen niin kodissa, seurakunnassa kuin yhteiskunnassakin. Tästä seuraa muun muassa se, että Raamattu osoittaa seuraavat sanat juuri isille: ”te isät, älkää kiihoittako lapsianne vihaan, vaan kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa.” (Ef. 6:4) Hengellinen kasvatusvastuu kuuluu perheessä näin ollen ensisijaisesti isälle. Luomisjärjestyksestä seuraa myös se, että pastorina toimiminen ja seurakunnan johtaminen kuuluvat miehen tehtäviin Raamatun ni-

menomaisen opetuksen tähden (1 Tim. 2:12-14).

Yhteiskunnallista johtamista Raamattu ei juuri käsittele, mutta Jesaja ihmettelee yleisluontoisesti naisten toimimista yhteiskunnan johtajina: ”Minun kansani käskijät ovat lapsia, ja naiset sitä hallitsevat. Kansani, sinun johtajasi ovat eksyttäjiä, he ovat hämmentäneet sinun polkujesi suunnan.” (Jes. 3:12). Johtamisen malliksi miehelle annetaan Jeesus, jonka uhrautuva rakkaus on paras esikuva kutsumusten hoitamiseen, joihin liittyy helposti vallan väärinkäyttö (Ef. 5:25-28).

Naiselle kuuluu taas erityisesti kodinpiirissä toimiminen. Esi-merkillisestä naisesta sanotaan, että hänen tulee olla kotinsa hoitava ja miehelleen alamainen (Tiit. 2:5). Naimisissa olevien naisten elämään tulisi yleensä ottaen kuulua lapset, sillä äitiys on korkein kutsumus, joka naisella voi olla. Se on kutsumus, jolla Jumala on

siunannut vain toista sukupuolta. Siksi kotiäitiyden ei pitäisi olla häpeä, vaan ylpeyden ja ilon aihe. Olisikin tärkeää, että tyttöjä kasvatettaisiin pienestä asti siihen, että kysymykseen: ”Mikä sinusta tulee isona?”, voisi vastatakin ammatin sijaan: ”Äiti”. Tämän sanon tiedostaen sen, että monet joutuvat kokemaan tuskaa lapsettomuuden tähden. Suinkaan aina lapsettomuus ei ole valinta. Se voi olla suuri risti, jonka kantamiseen tarvitsee Jumalan apua.

Vaikka Raamattua painottaa kodin merkitystä naisten toiminnan osalta, naisilta ei ole suljettu pois kaikkea kodin ulkopuolista työn tekemistä. Sananlaskujen ihanteellisen vaimon ylistyksessä kuvataan naiselle myös kodin ulkopuolisia tehtäviä (Sananl. 31:10-31). On kuitenkin tärkeää, ettei äitiyttä laiminlyödä uratoiveiden tähden, ja eri asia on se, jos on pakko työskennellä. Työelämän suhteen Raamattu ei anna kattavia ja tarkkoja ohjeita, mitä nainen saa tehdä. Jää jokaisen omalletunnolle miettiä luomisjärjestyksen valossa, mikä on yhteensopivaa sen kanssa ja mikä ei.

Jumala on luonut kaksi sukupuolta. Hän on antanut kummallekin erilaiset tehtävät. Meidän tulisi nähdä tämä rikkautena ja

ilon aiheena. Kaikkien Jumalan tekojen takana on viisaus, vaikka me emme osaisi sitä aina nähdä. Siksi me saamme tässäkin kysymyksessä heittäytyä sen varaan, että hän, joka on rakkaudessaan luonut meidät, lunastanut meidät ja pyhittänyt meidät, tietää kyllä, mikä on parasta ihmiselämän kannalta.

Mika Bergman

Valtiokirkollisuus Raamatun valossa

Kielitoimiston sanakirja määrittelee valtionkirkon: ”valtiosta hallinnollisesti ja taloudellisesti riippuvainen kirkkokunta”. Tilastokeskuksen mukaan Suomen ev.lut. kirkko ja ortodoksinen kirkko ovat valtionkirkkoja.

Uudessa Testamentissa ei esiinny ajatusta kristillisestä valtiokirkollisuudesta. Vanhan Testamentin kirjoitukset opettivat kyllä Israelille valtiomuodoksi teokratiaa: Herra oli kansan hallitsija ja hänen antamansa laki ohjasi sen elämää myös valtiollisesti. Uudessa Testamentissa ei kuitenkaan enää ole tällaista hallintomuotoa. Varhaiset kristilliset seurakunnat elivät marginaalisessa asemassa Rooman valtakunnassa. Konstantinolaisesta käänteestä, jossa kristinuskosta tuli Rooman valtionuskonto, ei osattu vielä edes haaveilla.

Siksi valtion ja kirkon suhde Uuden liiton aikana on pääteltävä niistä periaatteista, joita Uusi testamentti antaa.

Uuden Testamentin ohjeet kristittyjen ja esivallan suhteesta korostavat kristittyjen kuuliaisuutta

esivallalle: ”Jokainen olkoon alainen sille esivallalle, jonka vallan alla hän on” (Room. 13:1), ”Olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran tähden” (1 Piet. 2:13) ja ”antakaa siis keisarille, mikä keisarin on”. (Matt. 22:21)

Jeesuksen opetus tekee selvän eron maallisen, valtiollisen vallan ja hänen kirkkonsa välillä. ”Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta”, Jeesus sanoi Pilatukselle. ”Jos minun kuninkuuteni olisi tästä maailmasta, niin minun palvelijani olisivat taistelleet”. (Joh. 18:36) Hän nuhteli Pietaria, joka yritti taistella väkivalloin mestarinsa kiinniottajia vastaan: ”kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat”. (Matt. 26:52)

Kirkko hallitsee hengellisesti, Jumalan sanalla. Sen valta on syntien sitomisen ja päästämisen valtaa, rukouksen ja armonvälineiden valtaa. Kirkko on teokratia eli sen hallitsija on Jumala sanansa kautta. Kirkko on armon valtakunta, joten se ei hallitse väkivaltaa ja maallisia pakkokeinoja käyttäen.

Valtiossa puolestaan hallitsevat ihmiset, vaikka Jumalan sallimuksesta. Valtio hallitsee maallisia, ei hengellisiä asioita. Se käyttää hallinnassaan väkivallan uhkaa ja pakkoa.

Valtion ja kirkon toimintatavat ja -piirit ovat erilaiset eikä niitä pidä sekoittaa.

Esivalta ei saa päättää kirkon jäsenyydestä. On väärin ja haitallista kirkolle, jos esivalta pakottaa ei-uskovia kirkon jäsenyyteen vastoin heidän tahtoaan. Esivallan ei pidä myöskään puuttua kirkon oppiin eikä jumalanpalvelukseen. Kirkon tulee olla itsenäinen suhteessa valtioon siten, että sillä on täysi päätäntävalta omista sisäisistä asioistaan.

Valtio voi niin halutessaan suojella kirkkoa ja myöntää sille erilaisia yhteiskunnallisia oikeuksia tai vapauksia. Se kuuluu valtion toimivaltaan. Kristityt ovat historiallisesti ottaneet tällaiset edut vastaan.

Kirkon ei kuitenkaan itse pidä käyttää valtiollisen hallinnan piiriin kuuluvia keinoja. Se ei saa käyttää ulkonaista, valtiollista pakkoa.

Jumala hallitsee sekä kirkon että valtion kautta, mutta eri tavoin. Jumalan tahto toteutuu, kun näitä ei sekoiteta, vaan annetaan kummankin toimia itselleen ominaisella tavalla ja niissä asioissa, jotka kummallekin kuuluvat. Se on sekä kirkolle että valtiolle siunaukseksi.

Vesa Hautala

Iso katekismus

Ison katekismuksen historiallinen tausta on sama kuin viime lehdessäni esittelemäni Vähä katekismuksen. Sen rakenne on myös samanlainen, mutta tämä katekismus on laajempi ja yksityiskohtaisempi kristillisen uskon esitys. Sen tarkoituksena on selittää kristinuskon ydin yksinkertaisesti ja näin tukea seurakuntalaisten hengellistä elämää.

Ote Isosta katekismuksesta:

Näin siis kaikki isännän valvapiiriin kuuluvat on velvolliset samaan kuin lapsi isäänsä ja äitiänsä kohtaan. Palvelusväen on siksi huolehdittava siitä, etteivät pelkääntään tottele isäntiään ja emäntiään, vaan myös kunnioittavat heitä kuin omaa isäänsä ja äitiänsä sekä tekevät mielellään ja iloiten eivätkä pakosta ja vastentahtoisesti kaiken, mitä tietävät itseltään odotettavan. Palvelusväen on meneteltävä näin juuri aiemmin mainitusta syystä. Se on Jumalan käsky ja miellyttää häntä enemmän kuin mitkään muut teot. Tämän vuoksi heidän oikeastaan pitäisi iloiten maksaa korvausta siitä, että heillä on mahdollisuus saada isäntä ja emäntä ja sen vuoksi elää hyvällä omallatunnolla tietäen, miten voidaan tehdä todella kullannarvoisia tekoja. Tähän asti niitä on pidetty mitättöminä ja halpa-arvoisina. Sen sijaan on juostu Perkeleen nimissä luostareihin,

pyhiinvaellusmatkoille ja aneiden perään - huonolla omallatunnolla ja omaksi vahingoksi.

Jos kurja kansa saataisiin käsittämään tämä asia, niin palvelustytöt kyllä hyppelisi sulasta riemusta, ylistäisi ja kiittäisi Jumalaa. Kunnollisella työllä, josta hän muutoinkin saa elatuksen ja palkan, hän keräisi haltuunsa aarteen, jollaista ei ole kenelläkään, vaikka olisivat pyhimpien arvossa. Eikö olekin valtava kerskauksen aihe, että voi tietää ja sanoa näin: "Kun toimitat jokapäiväisiä talousaskareitasi, teet jotain, mikä on kaikkea munkkien pyhyyttä ja elämän ankaruutta parempaa." Lisäksi sinulla on lupaus, että tulet onnistumaan kaikessa hyvässä ja siinä menestymään. Miten voisit olla autuaampi tai elää pyhemmin, sikäli kuin on teoista kysymys. Sillä usko varsinaisesti tekee pyhäksi Jumalan edessä ja palvelee vain häntä, teot sen sijaan palvelevat ihmisiä. Herran alaisuudessa sinulla on kaikkea hyvää, suojelusta ja varjelusta, lisäksi iloinen omatunto ja armollinen Jumala, joka maksaa sinulle satakertaisesti. Sinähän olet kuin aatelismies ikään, kunhan vain elät kunnolla ja kuuliaisesti.

Iso katekismus: Neljäs käsky, 143-148. TK 1990, s. 350-351.

Miksi kristittyjä vainottiin Rooman valtakunnassa?

Ennen kuin kristinuskosta tuli laillinen uskonto Rooman valtakunnassa, kristityt joutuivat kokenemaan useita vainoja uskonsa tähden. Ehkäpä monella meistä on suorastaan romanttinen kuva siitä, että kristityt kärsivät vain sen vuoksi, että he uskoivat Jeesuksen olevan Herra. Tämä onkin totta kristittyjen näkökulmasta. Rooman näkökulma on kuitenkin toisenlainen.

Rooman valtakunta oli sisäisesti hyvin hajanainen. Sen alle mahtui monia erilaisia provinseja hyvin erilaisine kansoineen. Valtakunnan ykseyden takia piti olla jotain, mikä yhdisti väestön. Tämä jokin oli keisarin kultti. Rooman valtakunnan asukkaat oli veloitettu uhraamaan keisarin suojelushengelle. Tämä oli muodollinen teko, jolla julistettiin lojaaliutta hallitsijalle. Kristityt pitivät käytäntöä kuitenkin epäjumalanpalveluksena. He eivät suostuneet uhraamaan, ja siksi heitä vainottiin.

Ei Roomaa sinänsä hetkauttanut se, että kristityt uskoivat erään nasaretilaisen puusepän kuolleen ja nousseen ylös kuolleista. Ongelma oli se, että kristityt olivat ehdottomia uskollisuudessaan tälle miehelle eivätkä suostuneet palvomaa ketään muuta hänen rinnallaan. Kristityt nähtiin valtakunnan vihollisina. He eivät sitoutuneet siihen, mikä kaiken järjen mukaan

vaikutti vain kohtuulliselta. Siksi koettiin oikeutetuksi vainota heitä.

Kun seuraamme sitä, millaista kristinuskon vastaista liikehdintää länsimaissa on näkyvissä, ei voi todeta muuta kuin, ettei ole mitään uutta alla auringon. Epäjumalat ovat toki muodollisesti muuttuneet: nykyään ei vaadita uhraamaan suojelushengelle, vaan epäraamatulliselle tasa-arvo-, vapaus- ja rakkauskäsityksille. Ja taaskin saamme vihaa osaksemme, jos emme kumarra näitä epäjumalia. Mutta meillä ei ole muuta vaihtoehtoa kuin pysyä uskollisina yhdelle todelliselle Jumalalle, joka tuli ihmiseksi ja kärsi ristillä meidän tähtemme. Uskomme häneen, joka murtautui haudastaan esille kaikkien vihollistensa voittajana ja joka kruunattiin jumalallisella kirkkaudella.

Me emme tiedä, mitä tulevaisuus pitää sisällään. Siitä voimme kuitenkin olla varmoja, että Herra pitää omistaan huolen. Kirkon historiassa voimme nähdä innostavia esimerkkejä siitä, miten Jumala on vahvistanut niitä, jotka ovat joutuneet kärsimään uskonsa tähden. Me voimme olla varmoja siitä, että mitä kohtaammekaan, Herra on kanssamme. Hän ei hylkää meitä synkimpinäkään päivinä. Me saamme luottaa siihen, että hän varjelee meidän perille ikuisen iloon.

Mika Bergman

Omaisuuuden vastuullinen käyttö

”Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat.” (Ps. 24:1) Lähtökohtaisesti kaikki mitä maailmassa on, on Jumalan. Onhan hän luonut kaiken. Niin myös meidän omaisuutemme on Jumalan. Daavid sanookin: ”Rikkaus ja kunnia tulevat sinulta, sinä hallitset kaikki, ja sinun kädessäsi on voima ja väkevyys. Sinun vallassasi on tehdä mikä tahansa suureksi ja väkeväksi. Me siis kiitämme sinua, meidän Jumalaamme; me ylistämme sinun ihanaa nimeäsi. Sillä mitä olen minä, ja mitä on minun kansani, kyetäksemme antamaan tällaisia vapaaehtoisia lahjoja? Vaan kaikki tulee sinulta, ja omasta kädestäsi olemme sen sinulle antaneet.” (1 Aik. 29:12–14)

Jumala on antanut meille hyvydessään ajallisia lahjoja. Me olemme näiden lahjojen huoneenhaltijoita. Siksi meillä on myös vastuu siitä, miten käytämme sitä omaisuutta, jonka Jumala on meille suonut. Meidän tulee käyttää omaisuuttamme Jumalan tahdon mukaisesti. Tiedämme Raamatun perusteella, että Jumala haluaa meidän käyttävän omaisuuttamme esimerkiksi köyhien hyväksi. Jumala haluaa, että tuemme seurakunnan toimintaa ja lähetystyötä. Jumala haluaa, että kukin huolehtii perheenjäsenistään ja sukulaisistaan. Siksi meillä on vastuu siitä, että käytämme omaisuuttamme näiden asioiden hyväksi. Meidän ei tule käyttää omaisuuttamme tuhlaillen omaan mukavuuteen ja nautintoon tai kooten itsekkäästi varallisuutta itsellemme.

Toisaalta voi olla hyvä mainita, että kyllä kristitty voi kohtuudella käyttää omaisuuttaan asioihin, jotka tuovat hänelle itselleen iloa ja jotka virkistävät

häntä. ”Kehoita niitä, jotka nykyisessä maailmanajassa ovat rikkaita, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivonsa epävarmaan rikkauteen, vaan Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme, kehoita heitä, että tekevät hyvää, hyvissä töissä rikastuvat, ovat anteliaita ja omastansa jakelevat.” (1 Tim. 6:17–18) Tästä kohdasta käy kyllä ilmi juuri se, mikä mainittiin, että meidän tulisi olla anteliaita ja käyttää omaisuuttamme toisten hyväksi. Mutta siinä mainitaan myös se, että Jumala antaa meille runsaasti kaikkea nautittavaksemme. Jumala on luonut paljon asioita, jotka hän haluaa antaa ihmisille heidän ilokseen, heidän nautittavakseen. ”– – jotka kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Jumala on luonut niiden nautittavaksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat tulleet totuuden tuntemaan. Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hyljättävää, kun se kiitoksella vastaanotetaan; sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.” (1 Tim. 4:3–5) Siksi ei ole väärin, jos iloitsemme ja nautimme niistä hyvistä lahjoista, jotka Jumala on meille suonut. Tietysti on samanaikaisesti tärkeää muistaa se, että luonnostamme käyttämme helpommin rahaa itseemme kuin muiden hyväksi, ja siksi on hyvä aina miettiä Jumalan sanan valossa, käytänpö omaisuuttani Jumalan tahdon mukaisesti. Ihminen voi myös käyttää aivan liikaa omaisuuttaan omaksi ilokseen. Olkaamme siis vastuullisia huoneenhaltijoita, jotka käyttävät heille uskottua omaisuutta viisaasti, harkiten ja Jumalan tahtomalla tavalla.

Dani Puolimatka

Vanhan testamentin kovat rangaistukset

Vanhassa testamentissa on mää-
räyksiä kovista rangaistuksista
sekä yksittäiselle rikolliselle että
pakanakansoille ja heidän jälke-
läisilleen. Nämä herättävät monen
mielessä kysymyksen, miten rakas-
tava Jumala voi määrätä sellaisia ja
itsekin suoranaisesti panna toimeen
rangaistuksen. Vanhan testamentin
kovin rangaistus on vedenpaisu-
mus, joka hävitti kahdeksaa ihmistä
lukuun ottamatta koko silloisen
ihmiskunnan.

Yksi selitys koviin rangaistuk-
siin on se, että ne näyttävät kouriin
tuntuvasti, miten vakava asia synti
on. Synnin palkka on kuolema.
Näin oli alusta asti Aadamin ja
Eevan saaman varoituksen mukai-
sesti. Näin on aina. Apostoli toteaa
tämän asian pysyvässä mieles-
sä: ”Synnin palkka on kuolema.”
(Room. 6:23a) Kovat ajalliset ran-
gaistukset näyttävät kaikessa anka-
ruudessaan todeksi tämän ja ovat
myös varoituksia siitä, että synnin
vallassa eläminen johtaa iankaik-
kiseen kuolemaan. Ne ovat siis lain
saarnaa ja varoittavia esimerkkejä
epäuskoa vastaan.

Vanhan testamentin kovat ran-
gaistukset eivät kuitenkaan ole
yksinomaan menneisyyttä. Jumala
edelleen rankaisee tottelematto-

muudesta esivallan oikeudenmu-
kaisten rangaistusten välityksellä.
Myös luonnon katastrofit, onnet-
tomuudet ja yksityisen elämän ras-
kaat kohtalot muistuttavat siitä, että
Jumala rankaisee synnin. Näiden
asioiden tarkoitus ei kuitenkaan ole
johdattaa ihmistä epätoivoon vaan
osoittaa, että ainoa turva ja apu on
Jumalassa.

Vanhassa testamentissa kuva-
taan myös kovia rangaistuksia
pakanakansoja kohtaan. Myös täs-
sä on osaltaan kysymys synnin
rankaisemisesta. Toiseksi Vanhan
liiton aikana Jumala varjeli Israelia
niin, että Vapahtaja aikoinaan saat-
toi syntyä tämän kansan keskuu-
teen. Tästä käsin selittyy esimer-
kiksi se, että farao armeijoiheen
hukkui yrittäessään estää Israelia
palaamaan omaan maahansa.

Huolimatta kovista rangaistuk-
sista myös Vanhan liiton aikana
Jumalan armoon turvaava pelastui.
Nooa perhekuntineen uskoi Juma-
lan sanan. Pakanasyntyinen Ruut
tuli Israelin keskuuteen, ja hänestä
tuli Jeesuksen esiäiti. Katuvalla
syntisellä oli aina avoin tie turvata
Jumalan armoon ja hänen lupauk-
seensa tulevasta Vapahtajasta.

Kimmo Närhi

Hartaus

Fil. 2:9-11: Sentähden onkin Jumala hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman, niin että kaikkien polvien pitää Jeesuksen nimeen notkistuman, sekä niitten, jotka taivaissa ovat, että niitten, jotka maan päällä ovat, ja niitten, jotka maan alla ovat, ja jokaisen kielen pitää tunnustaman Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra.

Kerran koittaa päivä, jolloin pahuus on poissa. Saatanan valta on murrettu. Epäuskoisetkin joutuvat lankeamaan polvilleen ja tunnustamaan, että Jeesus Kristus on Herra. Tätä he eivät tee sydämestään, sillä heidän sydämensä on kovettunut. Heidät on lyöty. Heidän osansa on iankaikkinen kadotus.

Kun me täällä ajassa joudumme kohtaamaan ahdistuksia uskomme tähden, kun esivalta käyttää väärin valtaansa kansansa tuhoksi, kun tulevaisuus näyttää maallisesti synkältä, saamme nostaa katseemme tähän ihmeelliseen näkyyn: kerran kaikki lankeavat Kristuksen eteen. Meidän Herraamme ei ole voitettu. Hän vain viivyttlee pitkämielisyydessään tuloaan, jotta mahdollisimman moni voisi tehdä parannuksen ja pelastua.

Meillä on edessä ihmeellinen tulevaisuus, kun saamme koko sydämestämme tunnustaa, että Jeesus on Herra ja langeta hänen jalkojensa juureen. Me saamme nähdä hänet, joka antoi itsensä ristinkuolemaan edestämme. Me saamme palvoa häntä, joka antoi elämänsä edestämme. Me saamme viettää iankaikkisuuden häntä ylistäen, sillä hän on avannut meille tien taivasten valtakuntaan.

Mika Bergman

Rukous esivallan puolesta

*Kaikkivaltias, laupias Jumala, sinua me kiitämme, rukoilemme, etsimme ja avuksi huudamme kaikkien ihmisten puolesta. Rukoilemme kaikkien niiden puolesta, joille on uskottu hoidettavaksi esivallan tehtäviä, jotta saisimme viettää levollista ja rauhallista elämää kaikin tavoin hurskaasti ja arvokkaasti. Me tiedämme, että esivalta on hyvä ja sinun asettamasi. Sinä tahdot, että kaikki ihmiset saisivat nauttia sen huolenpidosta ja tulisivat tuntemaan totuuden. Sinun Poikasi ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.
Aamen.*

Mikael Agricola

(Nykysuomeksi toimittanut Juhani Holma. – Jumalan aijnoan olcohon kijtos. Rukouksia Mikael Agricolan Rukouskirjasta, s. 33. Kirkkohallitus 2007)

STLK:n kirjamyyntiluettelo ja hinnasto 2016		€
Aamoksen kirja, käännös ja selitys (M. Särelä)	2,50	
Apostoli Paavalin Roomalaiskirjeen selitys (G. Stöckhardt)	30,00	
Apostoli Pietarin ensimmäisen kirjeen selitys (G. Stöckhardt)	20,00	
Elävän veden virttoja (G. A. Aho)	20,00	
Erilaisia luterilaisia kirkkoja ja kirkkoliittoja (A. A. Uppala)	1,00	
Helmiä (E. Voima, O. Lappalainen)	4,00	
Herrani elää (R. Efraimson)	20,00	
Iso katekismus, venäjänkielinen (M. Luther)	12,00	
Israelin asema Uuden testamentin seurakunnassa (M. Särelä)	0,50	
Jeesus elää, runokirja (G. A. Aho)	5,00	
Jeesus on tosi Jumala (M. Särelä)	2,50	
Katso Jumalan Karitsa (G. A. Aho)	5,00	
Kirkko ja virka (C. F. W. Walther)	18,50	
Kirkkokuri vaeluksen asioissa (M. Särelä)	1,50	
Kirkkokysymys (A. A. Uppala)	20,00	
Koetelkaa kaikki (toim. M. Särelä)	1,50	
Kolossan seurakunta (M. Särelä)	2,50	
Kristinoppi, (englannin-, igoon-, latvian-, liettuan-, ruotsin-, suomen-, venäjän-, vironkielinen)	12,00	
Kristuksen kuulaisuus (M. Särelä)	8,50	
Kristus meidän edestämme - Teesejä vanhurskauttamisesta (M. Särelä)	17,00	
Kristus pyhän Raamatun selittäjänä (M. Särelä)	3,00	
Kärsivälliset ahdistuksessa - Lohdutusta sairaille ja masentuneille	5,00	
Laki ja evankeliumi (C. F. W. Walther)	20,00	
Lapsikaste on raamatullinen (M. Särelä)	5,00	
Lapsikaste on raamatullinen, venäjänkielinen (M. Särelä)	8,00	
Luterilaiset tunnustuskirjat, venäjänkielinen	32,00	
Luterilaisuus ja paavius, (sis. Schmalkaldenin uskonkohdat ja Paavin vallasta ja yliherruudesta), venäjänkielinen	10,00	
Miten Luterilainen kirkko selittää Vanhaa ja Uutta testamenttia (R. Preus)	5,00	
Oikaisuja pastori Pätiälän muistelmiin (A. A. Uppala)	1,00	
Oikea näkyvä kirkko (C. F. W. Walther)	17,00	
Paavali pakanain apostoli (T. Matikainen)	8,00	
Paikallisseurakunta (C. F. W. Walther)	17,00	
Pyhän kasteen sakramentti (G. A. Aho)	0,50	
Raamattu opettaa (Brief Statement.- LCMS, suom. M. Särelä)	1,00	
Raamatun ja tunnustusta koskeva periaatelausunto (LCMS, suom. M. Särelä)	2,50	
Raamatun arvovallesta ja erehtymättömyydestä (S. H. Naftser)	5,00	
Rakkaimmat raamatunpaikat (toim. M. Särelä)	0,50	
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 1 (M. Särelä)	15,00	
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 2 (M. Särelä)	15,00	
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 3 (M. Särelä)	15,00	
"Rauha teille!" Saarnakirja osa 4 (M. Särelä)	15,00	
Rukous joka päivälle	0,50	
Rukouskirja lapsille	15,00	
Saarnavirka on Kristuksen käsky (M. Särelä)	17,00	
Sana on elämän lähde, suomenkielinen (M. Särelä)	6,00	
Sana on elämän lähde, venäjänkielinen (M. Särelä)	8,00	
Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta (M. Luther)	6,00	
Sovituksen Sana (R. Efraimson)	20,00	
Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko 1928-1968 (A. A. Uppala, M. Särelä)	1,00	
Säännöt 2004 (STLK:n ja Tunn. Lut. Srk:en yhdyskuntajärjestys)	3,00	
Tekijänoikeudesta maailmaan - Taustaa 1. (K. Pälkkö, M. Särelä)	8,00	
Kehitysoopin kulisista - Taustaa 2. (K. Pälkkö)	10,00	
Alusta viimeiseen aikaan - Taustaa 3. (K. Pälkkö)	12,00	
Tiedän Lunastajani elävän (G. A. Aho)	20,00	
Tieni johdata taivaaseen (V. Apponen)	8,00	
Tunnustukselliset seurakunnat syntyvät (A. A. Uppala)	17,00	
Tähän asti on Herra meitä auttanut, STLK:n 50 -vuotisjuhla julkaisu	3,50	
Taksi päiväksi (C. M.-Zorn)	20,00	
Vanhan testamentin esikuvia Jeesuksesta (G. A. Aho)	2,50	
Yksin uskosta, (sis. Augsburgin tunnustus ja Apologia), venäjänkielinen	25,00	
95 teesiä Lutherin muistovuonna 1983 (M. Särelä)	1,00	
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 1-7 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00	
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 8-17 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00	
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 18-24 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00	
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 25-31 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00	
Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 32-50 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00	
Kirkkopostilla I, II, III ja Huonepostilla (M. Luther)	200,00	
Kirkon sananpalvelijan asettamisesta (M. Luther)	10,00	
Kristillisen kirkon usko ja nykyajan raamatuntutkimus (R. Preus)	3,50	
Kristuksen ehtoollisesta, suuri tunnustus (M. Luther)	35,00	
Raamatun inspiraatio (R. Preus)	14,50	
Uskon pyhä salaisuus (J. Gerhard)	37,00	
Vanhurskauttamisoppi klassisen luterilaisen ortodoksian teologiassa (R. Preus)	5,00	
Voimattomalle voimaa (G. A. Aho / L. Koskeniemi)	10,00	
LUTERILAINEN -lehti, vuosikerran tilaus ulkomaille 35,00, kotimaahan	25,00	
Luterilainen -lehti, irtonumero (uusin nro maksullinen, vanhoja maksutta)	2,50	
Lähetystyöhön tarkoitettujen suurempien kirjatilauksen hinnasta voidaan neuvotella erikseen.		
Postitse tilattaessa hintaan lisätään toimituskulut.		

LAPSILLE

Pakkasta ja Paimenen sanoja

– Miro hei, joskus musta tuntuu, että opettaja ei oikein pidä meistä. Leevin ääni värisi kylmästä. Tuntui kuin pakkasta olisi ollut sata astetta. Miro hymähti kaverinsa valitukselle. Kylmyys vähensi kummasti halua jutustella, ja piti keskittyä lämpimänä pysymiseen. Sitä paitsi Leevi valitti turhasta. Luokalle oli annettu viikkoja sitten tehtävä, joka pitäisi palauttaa huomenna. Jos Miro ei olisi muistanut sitä aamulla, ei Leevikään sitä olisi muistanut tehdä. Eipä silti, että häntäkään olisi kiinnostanut odottaa ketään paukkupakkasessa. Mutta vaihtoehtoja ei ollut. Heidän tehtävänsä oli kirjoittaa raportti kirjallisuuteen liittyvästä harrastustoiminnasta. Oli uskomaton onnenpotku kaveruksille, että Leevin isoäiti kuului runopiiriin, jonka tapaaminen oli juuri päivää ennen raportin palautusta opettajalle.

Vihdoin Leevin mummu saapui paikalle. – No hei, pojat! kuului iloinen tervehdys. Näytti siltä, kuin isoäiti ei olisi lainkaan välittänyt kylmästä. – Onpa mukava saada teidät mukaan katsomaan, missä minä vapaa-aikaani vietän, hän rupatteli ja lähti opastamaan poikia perässään. Leevin mummu hoiti puhumisen matkan ajan. Pojat seurasivat keskittyneinä taisteluunsa kylmyyttä vastaan. Miro havahtui vasta, kun mummu kertoi, että juuri tälle päivälle oli piiriin tulossa ammattirunoilija vieraaksi. – Onpahan ainakin jotain, mitä lisätä raporttiin, Miro päätteli tyytyväisenä. – Ei tämä taida ihan turha reissu olla.

Viimein seurue pääsi perille. Runopiiri kokoontui vuorotellen jokaisen piirin jäsenen kotona. Juuri kun astuttiin pihaan, Miro huomasi, että Leevi kävi hermostuneen oloiseksi. – Mikä on? hän kysyi tönäisten kaveriaan. – Katri asuu täällä! Leevi kuiskasi hättääntyneenä. Miro ei ensin tajunnut, mutta sitten hän ymmärsi, mistä oli kysymys. Katri oli musiikkiluokalla heidän koulussaan, ja Miro tiesi, että tuo tyttö oli Leevin heikko kohta. Hän oli suoraan sanottuna kaulaansa myöten pihkassa Katriin. Miro ei voinut estää hymyä nousemasta kasvoilleen.

– Lopeta toi virnuilu! Mä en todellakaan ole menossa tuonne, Leevi puuskutti. – Älä nyt. Ei me voida mennä huomenna tyhjin

LAPSILLE

käsin äikän tunnille. Sitä paitsi tuskin se Katri mummojen runoppiirejä harrastaa, Miro järkeili. – Ja mulla on liian kylmä, että kävelisin takaisin. Miro suori sisään Leevin mummun perässä.

Tilaisuus oli alkamaisillaan, kun Miro astui olohuoneeseen. Katrin isä oli toivottanut hänet tervetulleeksi ja osoitti hyvän istumapaikan. Annettuaan katseensa kiertää huoneessa, Miro hämmästyi, miten runopiiriin näytti kuuluvan hyvin eri-ikäisiä ihmisiä – tosi nuoriakin. Samassa, kun hän toipui tästä hämmennyksestään, lysähti joku hänen viereensä istumaan. – Kiitos! Se oli Leevi, joka oli myöntänyt tappionsa ja seurannut häntä sisään. – Kiitos mitä? Miro ihmetteli. Leevi osoitti suuntaan, missä heidän ikäisensä tyttö keskusteli vanhemman miehen kanssa. Se oli Katri, joka tietysti katsoi juuri kohti, kun Leevi osoitti häntä. Poika punastui korviaan myöten. – Mä en ikinä lähde sun kanssa enää minnekään... hän kuiskasi Mirolle.

Mies, jonka kanssa Katri oli puhunut, aloitti illan. Hän oli kirjailija, joka oli kutsuttu kertomaan työstään runojen parissa ja myös lausumaan joitain omista runoistaan. Pojat kuuntelivat ja tekivät muistiinpanoja raporttia varten. Miro yritti saada joitain runoistakin kirjoitettua ylös.

Illan edettyä jo pitkälle kirjailija sanoi esittävänsä lopuksi hänen lempipsalminsa Raamatusta. Se oli psalmi 23, joka oli Mirollekin tuttu paimenpsalmi. Mies esitti tekstin taidokkaasti, ja moni kuulijoista näytti liikuttuvan. Esitys sai suuret suosionosoitukset. Sitten mies teki yllättävän ehdotuksen: – Koska olen täällä näin monen kanssarunoilijan keskellä, haluaisin kuulla tämän psalmin jonkun teistä lausumana. Olisiko joku halukas siihen? Kukaan ei tahtonut vapaaehtoiseksi, vaikka mies kuinka etsi kysyvällä katseellaan. Sitten yksi vanhemmista rouvista nousi seisomaan: – Minä voin lausua sen, jos sopii. Se on minullekin rakas psalmi. Puhuja oli Leevin mummu. – Voi ei! Leevi kuiskasi. Miro töytäisi kaveriaan olemaan hiljaa.

Mummu aloitti lausunnan. Hän lausui psalmin omalla vanhahavalla tavallaan voimakkaasti painottaen. Sanat tulivat vapisten, ja Mirosta niissä tuntui kuuluvan myös vuosikymmenten paino.

Mutta kun mummu oli saanut lausuntansa päätökseen, kukaan ei taputtanut. Miro ei ymmärtänyt miksi. Leevikin liikehti levottomana paikallaan.

Sitten kirjailija nousi seisomaan ja lausui vakavana Leevin mummulle: – Minä tunnen runot ja säkeet sekä niiden lausumistaidon,

LAPSILLE

mutta minä ymmärrän rouva, että Te todella tunnette Paimenen, josta tämä psalmi kertoo. Viimein ihmiset alkoivat taputtaa.

Kun Miro ja Leevi olivat tekemässä mummun kanssa lähtöä kotiinpäin, tuli Katri tervehtimään heitä. – Minusta olit tosi rohkea, kun lausuit sen psalmin. En itse edes osaisi sitä ulkoa, vaikka se on niin kaunis, Katri sanoi mummulle. – Kaunishan se on, mutta tiedätkös, miksi nämä psalmit ovat aivan erityisen kallisarvoisia osata? mummu virkkoi. – En tiedä – kerro! tyttö vastasi. – Katsos nämä ovat Raamatun sanaa, ja se tarkoittaa, että Jumala on antanut ne meille luettavaksi. Rukoillessani psalmin sanoin rukoulen Jumalan minulle antamalla sanoilla! – Tuo kuulostaa niin ihanalta. Kunpa minäkin osaisin ulkoa jonkin psalmin, Katri pohti. – No mutta tässähän sinulla on kaksi opettajaa! mummu rupatteli. Katri katsoi poikia. – Osaatteko tekin psalmeja? Miro ja Leevi vilkuilivat toisiinsa ja nyökkäsivät varovasti. Mummu nauroi: – Voi kuule, Leevi osasi Paimenpsalmin jo ennen kuin osasi pyöräilläkään! – Ihanko totta? Katri katsoi Leeviä uusin silmin. Leevi oli taas punainen kuin karpalo, mutta tällä kertaa hän hymyili ja lausui sitten:

Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu.
 Viheriäisille niityille hän vie minut lepäämään;
 virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa.
 Hän virvoittaa minun sieluni.
 Hän ohjaa minut oikealle tielle nimensä tähden.
 Vaikka minä vaeltaisin pimeässä laaksossa,
 en minä pelkäisi mitään pahaa,
 sillä sinä olet minun kanssani;
 sinun vitsasi ja sauvasi minua lohduttavat.
 Sinä valmistat minulle pöydän minun vihollisteni silmien eteen.
 Sinä voitelet minun pääni öljyllä;
 minun maljani on ylitsevuotavainen.
 Sula hyvyys ja laupeus seuraavat minua kaiken elinaikani;
 ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.
 (Ps. 23)

Tuntemattoman kertomuksesta mukaillut Markus Mäkinen-Taina

Talvileiri

17.-19.3.2017

Siitamajalla, 35300 Orivesi

Teema: Jumalan Pojan sovitustyö meidän edestämme

Pe 17.3.

16.30 Leirin avaus ja lauluja (KN)

17.00 Päivällinen

18.00 Miksi Jumalan Pojan sovitustyö on meille välttämätön (KN)

19.00 Iltahartaus Jer. 23:5,6 (VH)

20.00 Iltapala

La 18.3.

8:00 Aamupala

9.00 Aamuhartaus Joh. 10:17,18 (DP)

9.30 Väärät syytökset Kristusta vastaan ja hänen vastauksensa niihin (DP)

Ulkoilua ym. vapaa-aikaa

11.30 Virsitunti (DP)

12:00 Lounas

13:00 Pääsiäislammas ja Kristuksen antama uhri (MB)

Ulkoilua ym. vapaa-aikaa

15:00 Päiväkahvi

16:00 Raamattutunti Jes. 53: (MM-T)

17:00 päivällinen

18.30 Siionin kanteleen lauluja (KN)

19.00 Iltahartaus 2 kor. 5:20,21 (EB)

20:00 iltapala

Ohjelmaa nuorille (EB)

Su 19.3.

8:00 Aamupala

9.00 Aamurukous (VH)

11:00 Ehtoollisjumalanpalvelus, rippisaarna ja liturgia KN, saarna VH
n. 12:20 Lounas

Ilmoittautuminen pastori Kimmo Närhille pe 3.3. mennessä, kimmo.narhi@luterilainen.com, 040 7567 659. Leirimaksu on koko ajalta aikuisilta 60 euroa tai 30 euroa päivältä. Lapset, nuoret, opiskelijat, yksinhuoltajat ja työttömät puoli hintaa.

Eino Andreas Lehtola

17.8.1924-17.12.2016

Uskonveljemme Eino Lehtola nukkui pois joulun alla. Hän eli pitkän elämän, yli 92 vuotta. Hän kuului siihen sukupolveen, joka kasvoi juuri syntyneiden seurakuntien yhteydessä.

Eino Lehtola eli lähes koko elämänsä kotiseudullaan Kyyjärvellä. Tuolla seudulla, kouriintuntuvammin kuin monissa muissa paikoissa, seurakunnan elämään vaikutti 1920-luvun loppupuolen hajaannus, kun osa seurakunnista seurasi oppia, jonka mukaan Kristuksen tekevä kuuliaisuus ei olisi osa meidän vanhurskauttamme Jumalan edessä. Kyyjärvellä hajaannus vaikutti seurakunnan elämään hyvin voimakkaasti, ja Eino muisti tähän liittyviä asioita vanhoilla päivilläänkin.

Mahdollisesti kovat koettelemukset vaikuttivat siten, että Jumalan sanan opin tarkka tuntemus ja siinä pysyminen tulivat poisnukkuneelle erityisen tärkeiksi asioiksi. Kun hän varsin nuorena leskeksi jäätyään kasvatti lapsiaan, Jumalan sanan kuuleminen sunnuntaisin oli tärkeä asia. Jumalanpalvelusten pitäminen ja niiden alkaminen ajallaan sekä keskittynyt hartaus leimasivat Eino Lehtolan sanankuuloa. Vielä viimeisinä vuosinaan vanhainkodissa hän piti tärkeänä, että Jumalan sana oli esillä.

Maallisessa mielessä Eino Lehtola toimi uutterasti perhekuntansa ja kotiseutunsa hyväksi. Hän hoiti työnsä tiekarhun ajajana vaikeuksista välittämättä. Hän palveli toisiakin edistämällä liikuntaharrastusten edellytyksiä.

Muistamme Eino Lehtolan yhtenä uskon esikuvista, joiden välityksellä Jumala on välittänyt sanaansa monen kuultavaksi.

Kimmo Närhi

Leirien ja juhlien ajankohdat vuonna 2017

Talvileiri 17-19.3.
Pääsiäisjuhla 16.4.
Nuortenpäivät 28-30.4.
Helatorstai 25.5.
Kirkkokunnankokous 27.5. Helsinki
Lastenleiri 14-18.6.
Aikuistenleiri 5-9.7.
Nuortenpäivät 4-6.8.
Syysjuhla 23-24.9.
Uskonpuhdistusjuhla 4.11.
Joululeiri 28-31.12.

YouTube-kanava

Suomen Tunnustuksellisella Luterilaisella Kirkolla on nykyään videokanava nettipalvelu YouTubessa. Kanavalle tulee joka keskiviikko uusi opetusvideo. Videokanavalle löytää helposti kirkon nettisivujen katsele-valikon kautta.

SUOMEN TUNNUSTUKSELLINEN LUTERILAINEN KIRKKO

Toimintatietoja

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1, *Jumalanpalvelus* sunnuntaisin klo 11. HPE 22.1., 5.2., 19.2., 8.3., 22.3., 5.4. ja 19.4. *Pyhäkoulu* su 8.1. klo 10.

Hämeenlinna, Saaristenkatu 22: *Jumalanpalvelus* (HPE) klo 15: 29.1., 5.2., 19.2., 5.3., 12.3. *Raamattutunnit ja pyhäkoulut* klo 15 (Paikasta lisätietoja Dani Puolimatkalta): niinä sunnuntaina, kun ei ole jumalanpalvelusta. Poikkeus: Ei tilaisuutta 19.3. eikä 26.3.

Joensuu, *Jumalanpalvelus* (HPE), su 29.1. ja 19.2. klo 18.

Jyväskylä, Ansaritie 5 A 21, *Jumalanpalvelus* parillisten viikkojen sunnuntaisin klo 16.

Kokkola, *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 20.1. ja to 9.2. klo 18.30.

Lahti, Rajakatu 7, *Jumalanpalvelus* (HPE) sunnuntaisin klo 16. *Raamattutunti* ke 25.1., 8.2., 22.2., 8.3., 22.3., klo 14

Pori, Marttala (Valtakatu 7), *Jumalanpalvelus* (HPE) su 12.2., 12.3., 9.4. ja 7.5. klo 16.

Siitamaaja, *Talvileiri* 17.-19.3. *Jumalanpalvelus* (HPE) 19.3. klo 11.

Tampere, Marttala Hämeenpuisto 39 A: *Jumalanpalvelus* joka sunnuntai klo 11. HPE kuukauden 2. ja 4. sunnuntai. Poikkeus: ei tilaisuutta 19.3. *Raamattutunnit* joka kuukauden kolmas torstai klo 18, paikka vaihtelee. *Nuorten aikuisten illat* noin joka toisen viikon keskiviikko klo 18:30. Paikasta lisätietoja pastori Vesa Hautalalta.

Turku, Vähä-Hämeenkatu 12, *Jumalanpalvelus* (HPE) 21.1., 18.2. klo 15.

Vaasa, Marttala, Kirjastonkuja, *Jumalanpalvelus* (HPE) la 21.1. ja 11.2. klo 11.

Äänekoski, *Jumalanpalvelus* (HPE), su 12.2. klo 14.

Pastori Mika Bergman Urheilukatu 24 A 8, 00250 Helsinki.

Puh. 040 865 0372.

mika.bergman@luterilainen.com

Pastori Edward Brockwell Ansaritie 5 A 21, 40520 Jyväskylä.

Puh. 050 433 1100.

edward.brockwell@luterilainen.com

Pastori Vesa Hautala Kullervonkatu 1 D 95, 33100 Tampere.

Puh. 040 844 5368.

vesa.hautala@luterilainen.com

Pastori Markus Mäkinen-Taina

Siltavoudintie 1 B 16, 00640 Helsinki. Puh. 040 752 1156.

markus.makinen@luterilainen.com

Pastori Kimmo Närhi Luhtikatu 3 A 6, 15500 Lahti.

Puh. 040 7567 659.

kimmo.narhi@luterilainen.com

Pastori Dani Puolimatka Hilpi Kummilan tie 16 A 10, 13200 Hämeenlinna. Puh. 044 080 2861. dani.puolimatka@luterilainen.com

www.luterilainen.com
www.pyhäkoulu.fi

Sisällys:

Tyydy esivaltaan, joka sinulla on, Martti Luther.....	2
Kristittyinä tämän päivän Suomessa, MB.....	3
Oikeusmurhassa toteutui oikeus, MB.....	4
Kaksi regimenttiä, KN.....	6
Todellinen isänmaamme ei ole täällä, DP.....	7
Maallinen isänmaa, VH.....	8
Monet isämme, DP.....	9
Jumala ennen keisaria, KN.....	11
Kristuksen valtakunta ei ole tästä maailmasta, EB.....	12
Tuleva teokratia, MB.....	16
Asiat oikeaan järjestykseen, KN.....	17
Esivalta on Jumalan asettama, VH.....	18
Rukousta esivallan puolesta, KN.....	19
Voiko kristitty olla sotilas, VH.....	20
Vuorisaarna kristityn elämän ohjeena, KN.....	22
Luther ja talonpoikaikapinat, DP.....	24
Luther ja turkkilaisvaara, MB.....	27
Valan vannomisesta, DP.....	28
Kuolemantuomio, MB.....	30
Aikamme suurin ihmisoikeusrikos, MB.....	32
Avioliitto - vain maallinen järjestys? DP.....	33
Miehen ja naisen kutsumukset, MB.....	35
Valtiokirkollisuus Raamatun valossa, VH.....	37
Iso katekismus, Neljäs käsky.....	39
Miksi kristittyjä vainottiin Rooman valtakunnassa? MB.....	40
Omaisuuksien vastuullinen käyttö, DP.....	41
Vanhan testamentin kovat rangaistukset, KN.....	42
Hartaus, MB.....	43
Rukous esivallan puolesta, MA.....	44
Lapsille, MM-T.....	46
Toimintatietoja.....	49-51
Kansi: Laki ja evankeliumi, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23,
Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. Luterilainen-lehti, tilausmaksut ja lahjoitukset
Luterilaiselle: FI15 8000 1700 3033 09. Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59.
Pyydetään merkitsemään viitenumerot seuraavasti: kotimaan työ 4200, ulkolähetys
7003, opintorahasto 7100. 2) Kirjamyyni FI44 8000 1801 4770 85.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.
Tilauhinta 2016: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e
Toimitus: Päätoimittaja: Mika Bergman, Urheilukatu 24 A 8, 00250
Helsinki. Puh. 040-8650372. Sähköposti: mika.bergman@luterilainen.com
Taitto, kuvitus: Kimmo Pälikkö.
Tilaukset, osoitteenmuutokset yms. pyydetään lähettämään joko tavallise-
na postina tai sähköpostina os.: Luterilainen c/o Johanna Hautala,
Kullervonkatu 1 D 95, 33100 Tampere. Sähköposti: johanna.hautala@
luterilainen.com. Jos se ei ole mahdollista, niin muutokset voi antaa
puhelimitse päätoimittajalle.
Tilausmaksut, Luterilainen-lehden pankkitilille numero: FI15 8000 1700
3033 09 Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com